

Debesuota, gali snigti.
Saulė teka 7:13, leidžiasi 4:22

VOL. LXI

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540
Price 15c

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, gruodžio-December 19 d., 1974 m.

Kaina 15c

298

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

RUSAI PANEIGIA EMIGRACIJOS NUOLAIIDAS

AMERIKA NEDALYVAUS JUNGŲ TAUTŲ STEIGIAMAM ŠALPOS FONDE

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja nutarė vienai dienai atidėti sesijos uždarymą, nes liko n išspręstų klausimų. Paskutinės savaitės sesijos senacija sukėlė Amerikos nutarimas nepripažinti Jungtinių Tautų planuoto fondo, iš kurio būtų šelpiamos šalys daugiausia paliestos ekonominės krizės. Amerika net atsisakė įeiti į šio fondo vadovybę. Tuo gestu Amerika parodė, kad Jungtinės Tautos negali per visą sesiją kolyti Ameriką ir pakartotinai balsuoti prieš jos siūlymus, o vėliau tikėtis milijonų dolerių paramos per Jungtinių Tautų vadovaujamą fondą.

Amerikos delegacijos nariai paneigė, kad šiame sprendime reikėtų įžiūrėti Amerikos kės-tų veiksmą, tačiau ambasado-rius Scali kalbėjo, kurioje jis pa-smerkė narių „daugumos tironi-ją“ leidžia matyti, kokios nuo-taikos viešpatuoja delegacijoje.

Amerika niekada neatsisakė paremti vargstančius valstybes, tačiau ji nemano, kad tokia šal-pa turėtų eiti per Jungtines Tautas. Šalpos reikalams yra Pasaulinis Bankas ir Tarptauti-nis Valiutos Fondas, kuriame kontrolę turi Vakarų valstybės. JT planuojamame fonde vado-vybė būtų sudaryta iš lėšas duo-dančių ir lėšas gaunančių valsty-bių, jų tarpe komunistinių ir trečiojo pasaulio šalių.

Senatorius Peter Dominick iš Colorado pasiūlė savo kalboje senatėi Amerikai visai pasitrauk-ti iš Generalinės Asamblėjos, ku-ri aiškiai parodė, kad ji nedirba pasaulinei taikai, bet jai tik truk-do. „Asamblėja prarado civili-zuoto pasaulio pasitikėjimą ir viltį“, pasakė savo paskutinėje kalboje sen. Dominick, kuris pra-laimėjo paskutiniui rinkimui.

Vienas paskutinių asamblėjos darbų buvo prastė 122-0 bal-sais J. T. Palestiniečių šalpos agentūra iki 1978 m. birželio 30 d. Izraelis nuo balsavimo susi-laikė.

Plieno bendrovė turi pasiaiškinti

WASHINGTONAS. — Prezi-dentas Fordas įsakė savo Aukų ir Kainų Pastovumo tarybai pa-reikalauti iš United States Steel Corp. raštų pasiaiškinti ir patei-sinti savo produktų kainų pakė-limą 10%.

Baltųjų Rūmų spaudos sekre-torius Ron Nessen pareiškė, kad prezidentas labai susirūpinęs ir nusivylęs dėl plieno bendrovės kainų pakėlimo.

Spauda prisimena, kad 1962 m. prezidentas Kennedys tai pa-čiai plieno bendrovei darė tokį didelį spaudimą, kad ji atšaukė kainų pakėlimus po trijų dienų.

Argentina siekia daugiau gyventojų

BUENOS AIRES. — Pasaulio ekonomistams planuojant, kaip išmaitinti pasaulio gyventojus, kurių milijonai badauja atsilik-usiose valstybėse, Argentina paskelbė planą, kuris padvigu-bintų jos gyventojų skaičių ir 2,000 metais pasiektų 50 milio-nų.

Vidaus reikalų ministerija pla-nuoja sustabdyti emigraciją ir privilioti naujų ateivių į Argen-tiną, po 125,000 per metus.

PARYŽIUS. — Čia mirė 72 m. garsus filmų direktorius Ana-tole Litvak.

IS VISO PASAULIO

MASKVA. — Sovietų komu-nistų partijos centro komitetas susirinkimo pirmadienį svarstyti biudžeto planavimo ir kitų eko-nominių klausimų. Laukiama ir kai kurių pakeitimų partijos va-dovybėje.

SSALISBURY. — Rodezijos premjeras Ian Smith pareiškė savo kalboje per radiją, kad jis pasirošęs pasitraukti iš vyriau-sybės, jei jo buvimas joje truk-dytų numatomi baltųjų konfe-rencijai su juodaisiais. Smith pa-brėžė, kad jo vyriausybė vis dar nusistatę prieš daugumos val-džią tuoj pat, be balsuotojų kva-lifikacijų patikrinimo.

NEW YORKAS. — Du Suo-mijos gydytojai, pravedę tyrinė-jimus tarp suomių, kurie važinė-jo į Sovietų Sąjungą, patvirtino Amerikos. Viešosios Sveika-tos Tarnybos anksčiau skelbtus tvirtinimus, kad Leningrado mieste turistai gali užsikrėsti pa-razitine vidurių liga — gjerdiar-sis. Parazitai gaunami geriant Leningrado vandenį. Sovietų spauda karštai neigė Amerikos daktarų atradimus, sakydami, kad turistai atsiveža ligą iš Amerikos. Suomų daktarų ty-rinėjimai patvirtina amerikiečių teigimą.

CAPE TOWN. — Dr. Chris-tian Bernard pareiškė, kad pa-cientas, kuriam jis įdėjo antrą širdį, gerai jaučiasi, nors ope-racijos metu kraujuje buvo oro burbuliukas nuėjo į smegenis ir pacien-tą dalinai suparalyžavo. Prieš operaciją Ivan Taylor šir-dis vos plakė. Dabar naujoji, iš 10 metų mergaitės paimta šir-dis, plakia 120 sykų per minu-tę, o senojo paciento širdis — 40 sykų. Pacientas yra 58 metų amžiaus.

RALEIGH. — Šiaurinėj Ka-rolinoj policija suėmė merginą, kuri vogdavo parduotuvėse dra-bužius pagal užsakymą. Ji turėjo klientų tarpe ir juodo Raleigh miesto mero žmoną Marguerite Lightner. Parduotuvių „vagil-ka“ imdavo daiktus pagal jų iš-mierias, spalvą, medžiagos ko-kybę ir parduodavo drabužius jau iš anksto juos užsisakiusiems pirkejojms.

WASHINGTONAS. — Kon-grese atsirado opozicija Čikagos universiteto rektoriui Levi, ku-ris numatytas valstybės proku-oro vieton. Kai kuriems sena-toriams nepatinka, kad prof. Le-vi yra liberalas.

ATENAI. — Graikijos vy-riausybė pasiūlė prezidento vie-ton Michaeli Sassinopoulos, bu-vusį valstybės tarybos pirminin-ką, teisininką.

PITTSBURGAS. — Teismas pripažino kaltu trečio laipsnio žmogžudyste 66 metų Juozapą Saveikį, kuris peiliu nužudė savo sunkiai sergančią žmoną. Tai bu-vęs „pasigailėjimo nužudymas“.

Gruodžio 10 d. baigėsi Europos Rinkos valstybių galvų konferencija. Čia matoma dalyvių dalis: iš kairės V. Vokietijos kancleris Helmut Schmidt, Danijos premjeras Poul Hartling, Britanijos — Harold Wilson, Prancūzijos premjeras Jacques Chirac (matomas užpakalyje), Italijos premjeras Aldo Moro, Prancūzijos prezidentas Valery Giscard d'Estaing ir Airijos premjeras Liam Cosgrave.

Dar keičia užsienio paramos įstatymą

WASHINGTONAS. — Kon-greso konferencijos komitetas sušvelnino senato ir Atstovų Rū-mų priimtus suvaržymus para-mos Turkijai klausime. Kompro-mise parama Turkijai gali bū-ti duodama nuo vasario 5 d., iki tos datos bandant išspręsti Kip-ro klausimą.

Užsienio paramos įstatymas, apimtas 2.69 bil. dol., konferen-cijos komitete buvo peržiūrėtas ir patvirtintas po to, kai sekre-torius Kissingeris susitiko su paramos Turkijai priešais: atsto-vu iš New Yorko Benjamin Ro-sentahl, Indianos atstovu John Brademas ir Marylando atstovu Paul Sarbanes. Kissingeris jiems pasakė, kad Turkija, jei nebus iš šalies spaudžiama, išgąsins Kipro salos savo kareivius ir leis graikams sugrįžti į namus da-bartinėje turkų zonoje.

Stebėtojai tvirtina, kad atsto-vai sutiko su paramos Turkijai tešimu ir dėl to, kad užsienio paramos įstatyme yra numatyta didelė suma, apie 600 milijonų dolerių Izraelio paramai. Susi-trukdžius įstatymo priėmimui, nukentėtų ir Izraelis.

Užsienio paramos įstatyme nu-matyta nutraukti Amerikos pa-ramą UNESCO agentūrai, kol ji neleis joje dalyvauti ir Izraeliui. Parama Kambodijai numatyta 377 mil. dol., iš tos sumos 200 mil. dol. karinei paramai. Vyriausybė iš viso prašė 527 mil. dol. Parama Čilei ribojama 25 mil. dol. ir tik ekonominė. Pietų Ko-rėjai parama sieks 145 mil. dol., o Indokinijai — 617 mil. dol.

Komunistai puola Pietų Vietnamą

SAIGONAS. — Pietų Vietna-me komunistai per paskutines 12 dienų užėmė du miestus, rajonų centrus ir perkirto kelis strate-ginius svarbius kelius.

Nuo gruodžio 6 d., kada pra-sidėjo komunistų puolimai, Sai-gono kariuomenė neteko 750 ka-reivių užmuštais, 2,864 sužeis-tais ir 482 dingusiais. Komunis-tai neteko 3,642 karių.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

♦ Jungtinių Tautų asamblėja, baigdama sesiją, pakėlė tarnau-tojų atlyginimus 6%, nors, pa-lyginus su Amerikos tarnautojų algoms, JT tarnautojai ir taip daugiau gaudavo.

♦ Darbo departamentas pa-skelbė, kad bedarbių pašalpos imamos visose 50 JAV valstijų bedarbių. Pašalpas gauna virš 3 mil. žmonių.

♦ General Motors paskelbė naujus atleidimus iš darbo.

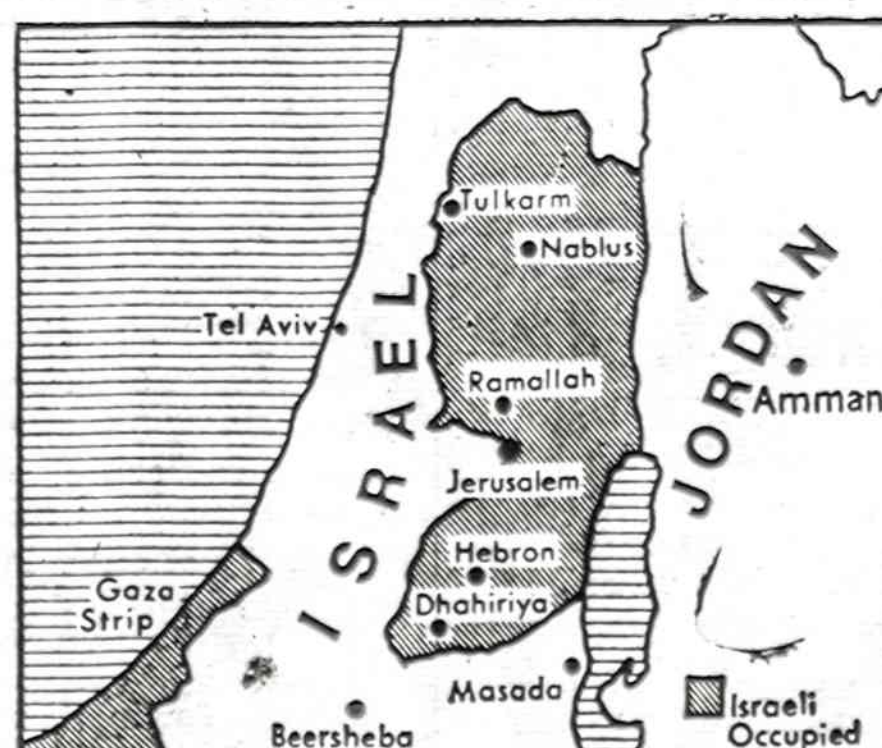
♦ Amerikos prekyba su už-sieniais per trečią metų ketvir-tį atnešė 3.6 bil. dol. deficitą.

♦ Izraelio kariuomenės dali-nys, įžengęs į Libaną, susprogdino Majdel Zoun kaime 6 arabų namus.

♦ Puerto Ricoje įsisteigusi Prieškomunistinė Pietų Ameri-kos armija, kubiečių grupė, pa-sigyrė, kad ji susprogdino Miami laivų bendrovės įstaigą.

♦ Vakar Cape Canaveral buvo pasirošta pasiūsti į erdvę ry-šių satelitą „Symphonie“, kuri perduotų komunikaciją V. Vo-kietijai ir Prancūzijai.

♦ JT Saugumo Taryba vien-balsiai priėmė rezoliuciją, ragi-nančią Pietų Afriką pasitraukti iš Namibijos, buvusios Vokietijos kolonijos. Saugumo Taryba susirinks gegužės 30 d. ir nu-spręs, ką daryti su P. Afrika, jei ji nepaklausys. Amerikos ambasadorius John Scali irgi ra-gino P. Afriką: „greit užbaigti nelegalią Namibijos okupaciją“.

Paskutiniu metu Izraelio okupuotose buvusiose Jordano miestuose (tamsioje žemėlapyje dalyje), padidėjo arabų demonstracijos prieš Izraelio okupacinę valdžią.

Daug kasyklų dar nedirba

PITTSBURGHAS. — Nežū-rint federalinio teismo įsakymo, streikuojantieji kasyklų staty-bos darbininkai neatitraukė sa-vo pikietų nuo kasyklų ir dėl to apie 50 tūkstančių anglikasių neatvyko į darbą. Anglikasiai dėl darbo sutarties susitarė ir streiką buvo baigę, tačiau sta-btybos kasyklose darbininkai dėl sutarties dar nesutarė ir strei-kuoja. Daug Illinois ir Virgini-jos anglikasių solidarumo prin-cipų vedami, nelaužo pikietų ir į darbą neina.

Anglikasių unijos vadovybė bijo, kad kasyklų savininkai ga-li paduoti uniją į teismą už ne-legalų streikavimą.

Turkai nepriėmė Kipro prezidento

EPISKOPI. — Kipro preziden-tas arkivyskupas Makarios ban-dė aplankyti britų karinės ba-zės ribose įsikūrusius turkų ba-bėgėlius, tačiau turkai surengė tokias piktas demonstracijas, kad arkivyskupas apsisuko su automobiliu ir iš bazės išvažia-vo.

Turkai britų bazėje reikalau-ja perkelti juos į Turkijos ka-riuomenės okupuotą zoną, tačiau britai nesiryzta, nes toks perkė-limas supykintų Kipro graikus.

MASKVA SAKO NIEKO NEŽADĖJUSI

MASKVA. — Sovietų Sąjungos žinių agentūra Tass paskelbė vakar pareiškimą, kuris paneigia, kad Sovietų Sąjunga pažadėjo Amerikai palengvinti emigracijos varžtus už prekybos lengva-tas ir privilegijas. Tass pareiškime sakoma, kad tarptautinė pre-kyba turi būti vedama be jokių sąlygų ir suvaržymų. Užsienio reikalų ministeris Gromyka tuo klausimu yra parašęs laišką sekre-toriui Kissingeriui. Sovietų emigracijos politika esanti jos vidaus reikalas, į kurį kitoms valstybėms kištis nedera.

Bedarbių skaičius 1975 m. dar didės

WASHINGTONAS. — Išdo sekretorius William Simon pa-reiškė senatėi, kad Amerikos re-cesija artimiausiais mėnesiais eis blogyn, tačiau negalima prieš-ją kovoti atsisakant kovos su in-fliacija. „Dvigalvis slibinas“, kaip jis pavadino infliaciją ir recesiją dar augs ir gali dar di-dėti iki ateinančių metų vidu-rio. Iki to laiko bedarbių skai-čius gali pasiekti septynis su pu-se milijono.

Automobilių darbininkų uni-jos prezidentas Leonard Wood-cock pasakė Houstono darbinin-kų susirinkime, kad automobilių pramonėje gali atsirasti vienas milijonas bedarbių. Pramonei gresia visiška suirutė. Bendro-vių pelnai kritiškai sumažėję. Woodcock kaltino vyriausybę nieko nedarant prieš recesiją.

S. Arabija skolina bankui 750 mil. dol.

NEW YORKAS. — Saudi Ara-bija planuoja paskolinti Pasau-liniam Bankui 750 mil. dol. Ban-ko prezidentas Robert McNama-ra pasidžiaugė, kad tie pinigai padidins banko atsargas ir pri-sidės prie naftos turtų perkėlimo į atsilikusias valstybes, kurios gauna to banko paskolas. Jau anksčiau Pasaulinis Bankas skoli-nosi lėšų iš Venecuelos, Irano, Kuwaito ir Libijos.

Naftos valstybės turi sunku-mų nuspręsti, ką padaryti su di-deliais pelnais. Apskačiuota, kad per paskutinius dvejus metus naftos valstybės turėjo 80 bil. dol. pajamų.

Jos gali išleisti įvairioms pre-kėms ir statyboms apie 20 bil. dol., tačiau ir po to jų atsargos sieks tarp 55 bil. ir 60 bil. dol.

Kalėdų sezonas Washingtonė

WASHINGTONAS. — Prezi-dentas Fordas antradienį oficia-liai uždegė lemputes ant Baltųjų Rūmų kalėdinės eglutės. Prezi-dentas pareiškė viltį, kad atei-nantieji metai amerikiečiams bus šviesesni.

Vakare Baltuose Rūmuose įvy-ko balius, pagerbiant kongreso narius, kurie po atostogų į kon-gresą nebeįgrįš. Baliaje dalyva-vo apie 900 svečių.

MIAMI. — Dade apskrities ta-ryba atmetė buvusio prezidento Nixono prašymą, kad gatvė, ve-danti į jo Key Biscayne vilą bū-tų paskelbta privačiu keliu.

JERUZALĖ. — Nuteistas grai-ky katalikų arkivyskupas Hila-rijo Capucci pradėjo kalėjime ba-do streiką. Izraelio teismas jį nuteisė 12 metų kalėjimo už gin-klų pristatymą arabams Izrae-lyje.

Sekretorius Kissingeris, kuris užtikrino senatą, kad sovietai leis laisvai išvažiuoti didesniai skai-čiui žydų ir kitų tautybių žmo-nių, kelis kart įspėjo kongreso narius per daug nekalbėti apie šį slaptą „susipratimą“ su Mas-kva, nes sovietų vadams labai ne-patinka mintis, kad jie už pre-kybą turėjo Amerikai nusileisti emigracijos klausime. Kissinge-ris net pasakė prieš savaitę, kad Maskva gali tokį „susipratimą“ paneigti, kas dabar ir atsitiko.

Stebėtojai mano, kad Mask-vai didelį spaudimą daro ir ara-bų valstybės, kurios rūpinasi Iz-raelio gyventojų skaičiaus augi-mu. Egipto užsienio reikalų mi-nisteris Fahmy net pastatė są-lygą, kad Izraelis atsakyty imi-gracijos ir nedidintų gyventojų skaičiaus, jei nori taikos su ara-bais. Arabų akimis, kiekvienas naujai į Izraelį atvykęs gyven-tojas Izraelį stiprina.

Vakar sekretorius Kissingeris kalbėjo Atstovų Rūmų užsienio reikalų komitete. Jis, apžvelgda-mas pasaulio politinę padėtį, bu-vo pesimistiškai nusiteikęs, nu-sivylęs savo politikos nepasise-kimais.

Pirmininkas Mao grįžo į Pekiną

PEKINAS. — Kinijos komu-nistų partijos pirmininkas Mao Tse Tungas priėmė vizituojantį Zairės (buvusio Belgijos Kongo) prezidentą Mobutu Sese Seko. Iš to sprendžiama, kad Mao sugrį-žo į Pekiną.

Ta proga diplomatai pabrė-žia, kad Mao nepriėmė sekreto-riaus Kissingerio; kuris neseniai penkias dienas viešėjo Kinijo-je.

Uždarė mokyklas

BOSTONAS. — Dvi Bostono pietinio rajono mokyklos Roxbu-ry High ir South Boston High nuo vakar uždarytos iki sausio 2 d., nes čia daugiausia vyksta ra-sinės muštynės. Kitose Bostono mokyklose Kalėdų atostogos pra-sideda penktadienį.

Teisėjas Arthur Garrity, ku-ris įsakė vežioti vaikus į toli-mesnes mokyklas integravimo tikslais, pašaukė į teismą Bos-tono Mokyklų komitetą, kuris atsisakė pristatyti teiseiui nau-ją integracijos planą.

WASHINGTONAS. — Ohio senatorius Howard Metzenbaum pasitraukia iš savo vietos atei-nantį pirmadienį, kad naujai iš-rinktas sen. John Glenn, buvęs astronautas, galėtų pradėti pa-reigas kiek anksčiau už kitus naujus senatorius ir tuo pačiu turėtų aukštesnę senjorystę.

MASKVA. — Sovietų Sąjun-gos armijos krepšinio komanda sutiko lošti su Izraelio Makabi komanda, nes burtai taip nu-sprendė Europos krepšinio tau-rės pirmenybėse. Dvejos rungty-nės, Maskvoje ir Tel Avive, įvyks sausio mėn.

Pasikalbėjimas su trigubu sukatuviniu

Vytauto Didžiojo šaulių kuopai dabartinei rinktinei, šimtmetiui 20 metų sukaktį žinau kad jus, broli Valatkaiti, esate jos įkūrėjas. Be to, iš mūsų ankstyvesnio pasikalbėjimo yra paaiškėję, kad esate jubilatas ne tik kaip šaulys nuo 1919 metų, bet ir kaip lietuviškos spaudos bendradarbis. Abejose srityse, berods, dirbate jau 55 metus. Taigi esate jau trigubas sukatuvininkas.

Idomu būtų patirti smulkiu apie jūsų darbuotės eigą.

1919 m. rudenį pradėjus mokytis žemaitijoje, pradėjau rašyti spaudai. Bet perskaitęs į mano rankas patekusį Lietuvos šaulių Sąjungos įkūrėjo a. a. Vlodo Putvinskio - Putvio atsišaukimą, tų pačių metų lapkričio mėnesį įsijungiau ir į šaulišką veiklą. Mano pirmo šauliško ženklo numeris 36. Niekados nesitkėjau, kad kada nors atsirastų už tėvynės ribų ir turėsiu visą darbą pradėti vėl iš naujo.

Koks yra jūsų nueltas kelias lietuviškoje spaudoje?

Savo laikų Lietuvoje ir vėliau Amerikoje, rašiau ir lietuviškus dienraščius, kelis savaitraščius ir taip pat į porą žurnalų, jų tarpe dažnai į "Trimitą", o Amerikoje ir į "Tremties Trimitą".

Kokio pobūdžio straipsnius daugiausia rašėte?

Dienraščiams ir savaitraščiams parašydavau daugiausia publicistinio pobūdžio straipsnius, o kartais ir vedamuosius. Nėvengiau, žinoma ir reportažų bei paprastų korespondencijų.

Atvykęs į Čikagą, kur pradžioje dirbau su mūsų skautais, atsi-

rado reikalus įsteigti prie dienraščio "Draugas" skautams skirtą skyrių. Tad prieš 25 metus įsteigiau ten savaitinį skyrių "Skautybės Kelias", kuris ir dabar tebeegzistuoja. Redagavau tą skyrių, berods, apie dvejus su puse metų. Kitas skautininkas įsteigė tolygų skyrių ir "Naujienuose". Be to, seniau esu nemažai rašęs ir skautų žurnalui "Skautų Aidas", daugiausia jaunesniems skautams. Be to, ten pat buvo atspausdinta ir eilė mano pasakų bei legendų, labiausiai vaizduojančių Lietuvos praeitį.

Kokias pareigas ėjote Lietuvos šaulių Sąjungoje N. Lietuvoje?

Būrio vado, rinktinės vado, kareivių rinktinės valdybų, vėliau — tarybų nario, kuopos švietimo ir kultūros vadovo ir vėliausiai Geležinkelio šaulių Teatros vadovo pareigas, atskiros kuopos vado teisėmis. Bet apie visą tai mano išsamesni pasakymai jau yra tilpę knygoje "Nepriklausomai Lietuvai".

Vis tik būtų idomu, jei labiau išryškintumėte "anų laikų" šaulių dvasinį būvį ir jų nusi-teikimus.

Kas dėl kurių nors priežasčių nėjo savanorių ir reguliarią kariuomenę, daugelis ėjo į šaulius. Čia tokie taip pat nesnaudė, bet ginklavosi, mokėsi rikiuotės ir dalyvavo kariniuose pratimuose ir visados ėjo į talką kariuomenei, arba ir vietos valdžios organams į pagalbą, kada tik reikėjo. Šaulių nemažai žuvo kautynėse su priešais. Sužeistų taip pat turėjome nemažą skaičių. Ypač teko pastebėti šaulių patriotizmą, kai 1920-21 metais būdamas Mažeikių rinktinės

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės šauliai kartu su Simu Kudirka ir susirinkusia minia žmonių prie Marquette Parko lietuviškos bažnyčios iškėlė Lietuvos vėliavą.

Nuotrauka C. Genučio

(tada vad. "skyriaus") vadu, raitas lankiau rinktinės būrius ir kuopas ir turėjau plačios galimybės juos stebėti.

Ar šaulių Sąjungos veikloje neatsirasdavo kokių stambesnių kliūčių?

Buvo partinių veikėjų pasikeitimų šaulių Sąjungą "supolitinti". Norėta net paversti ją lyg ir kokia partija. Bet daugiausia a. a. Putvio ir teisininko Rapolo Skipičio bei kt. pastangomis nuo tokių kėslų apsiginta. Vėliau norėta net apginkluoti šaulius ir jų ginklais apginkluoti jaunaliuvių organizaciją, o pačią šaulių Sąjungą "numarinti". Čia mus išgelbėjo tam sumanymui, griežtai pasipriešinęs gen. Stasys Raštikis. Vėliausiai keistasi mūsų sąjungą pajungti Tautininkų Sąjungai. Tam palankus pasirodė ir tuometinis sąjungos vadas. Tačiau tam spontaniškai pasipriešino visa sąjunga ir patys rinktinės vadai jų suvažiavime. Tuo būdu ir tas nelemtas "projektas" sugriuvo.

Išlaikiusi griežtai nepartinę struktūrą, bet apjungianti visų politinių pažiūrų patriotus — lietuvių, Lietuvos šaulių Sąjungos ilgainiui tapo lyg ir antrąja Lietuvos kariuomene. Daugelis įvairių laipsnių atsargos karių ir karininkų įsijungė į šaulių eiles, tuo labai sustiprindami pastarųjų karines kvalifikacijas. Iš visų N. Lietuvos organizacijų, Lietuvos šaulių Sąjunga ir kultūrinis atžvilgiu buvo pasiekusi aukščiausią lygį. Prisiminkime tikrai visus šaulių namus, chorų, orkestrus, teatrus, sporto komandas ir įvairiausių kursų. Šaulių Sąjunga buvo tikra mūsų tautos patriotizmo mokykla.

Kuriuos momentus, broli Valatkaiti, iš tų laikų savo atmintyje laikote ryškiausiais?

Didžiausią įspūdį darė mūsų tautos visuotinis pakilimas organizuotai nepriklausomai valstybei ir ginklų apginti ją nuo bolševikų, bermontininkų ir lenkų. Vėliau — Klaipėdos Krašto atgavimas. Su didžiausiu širdies skausmu teko išgyventi a. a. Putvio mirtį. Juk buvau su velioniu asmeniškai pažįstamas, daugelį vakarų praleidęs su juo bediskutuojant šauliškos ideologijos pagrindus. Esu tos nuomonės, kad anų laikų Lietuvos vyriausybė nepakankamai įvertino Putvį. Daugiau pagarbos parodė jam tikrai mirus, kada velionio kartas buvo palydėtas į Kauno geležinkelio stotį ministrų kabineto ir įvairių ginklo rūšių garbės dalinių bei karinio orkestro. Taip pat nepamiršiu darytų

su sąjungos atkūrimas laisvuose vakaruose?

1952 metais Čikagoje apsilankęs a. a. Putvio vaikaitis Vaidievis Mantautas pirmas iškėlė mintį, kad jau laikas atkurti Lietuvos šaulių Sąjungą. Netrukus susiorganizavome į Organizaciją Atkūrėjų Branduolinių, pirmininkaujama Aleksandro Mantauto, su nariais Sofija Putvyte-Montautiene, Vaidieviu Mantautu ir Alfū Valatkaitiu. Prie jų netrukus prisidėjo Eugenija Klupšienė ir pulk. Mykolas Kalmantas. Šis kolektyvas ir vadovavo sąjungos atskirumui šiame kontinente.

Čia turiu pažymėti, kad su laiku, už jų didžiulį nepulnus visą tryš Mantautai ir sesė Klupšienė buvo pakelti sąjungos garbės nariais, o prof. d-rui Vaidieviui Mantautui pripažintas ir sąjungos atkūrimo iniciatoriaus titulas. Mūsų Sąjunga nesustabdė pradžioje augti ir toliau tebeauga dalinių ir narių skaičių. Ji dabar yra giliai įleidusi šaknis į lietuvių visuomenės gyvenimą.

Paruošus dirvą per mūsų spaudą, labiausiai Čikagoje 1954 m. teko išsijuosus šiam kolektyvui dirbti atkūriamąjį darbą. Turėjau taip pat paruošti dar ir dabar tebeveikiantį Sąjungos statutą, praveisti sąjungos įteisinimą JAV-bėse ir atlikti daugybę kitų nesuskaičiuojamų smulkesnių darbų. Čikaga tikrumo buvo LŠST atkūrimo centru.

Kokias pareigas čia teko jums eiti?

Buvau tuo pačiu metu keliose pareigose, tiek Vytauto Didžiojo kuopoje, tiek pačioje Centro Valdyboje. Buvau kuopos pirmininku, spaudos ir informacijų skyriaus vedėju, CV sekretorium, 1-ju CV vicepirmininku bei Administracijos skyriaus viršininku, o taip pat CV pirmininku.

Patyriau, kad netekęs sveikatos, vadovybėje nebedalyvaujate.

Be to kaip garbės šaulys turite sprendžiamąjį balsą.

Tebesu mūsų rinktinės garbės teismo nariu, bet valdybos posėdžiuose nebedalyvauju, nors ir turiu sprendžiamąjį balso teisę. Sveikata visai palūžo. Po dvejų sunkių širdies priepuolių, bei jau seniai esamų skilvio žaizdų, o dabar dar prisidėjus ir cukrinei ligai, vistiek labiausiai sergu nepagydoma "šauliška" liga. Būtent, kiek man dar leidžia jėgos likučiai, talkininkauju su mano rašomosios mašinėlės pagalba mielam rinktinės pirmininkui, broliui Išganaičiui.

Kalbant apie Vytauto Didžiojo rinktinę, negaliu nepabrėžti, kad čia turime daug veiklių žmonių, pav., br. Išganaitį, sesę Cecevičienę su eile kitų sesių, brolių Tomkų, Padvaiską, Petrauską su žmona, g. š. Radzvičką, Bernotą ir didžiulę eilę kitų. Visus neįmanoma ir išvardinti. Daugelis jų neieškodami sau jokio garbės uoliai dirba su dideliu pasiaukojimu. Pagaliau ir tamsta pats esate gana veiklus ir judrus šaulys.

Ar pasitaiko dabartinėje LŠST veikloje kliūčių ir kokių?

Kaikiuriuose mūsų sąjungos daliniuose, tiek iš viso lietuviškoje organizacijoje, kartais pasireiškia tam tikras vėlavimas. Tasai "priešas" yra dažnai nepasotinamas įvairios garbės, o kartais ir "valdžios" troškimas. Šia proga norėčiau paminėti a. a. Putvio posakį:

"Neiškokite sau garbės. Garbės troškimas veda į užkulius intrigas. Bajorų garbės ir privilegijų siekimas pražudė Lie-

tuvos-Lenkijos valstybę".

Nuo savęs pridėčiau, kad be saiklo egoistinis garbės ar valdžios troškimas yra dinamitas, kuris sprogdina organizacijas iš vidaus. Laimai, tokių garbės troškų šauliai — vytautėnai jau nuo pat pradžios atsikratė. Šaulių Sąjunga kaip N. Lietuvoje, taip ir dabar, priklauso visai lietuvių tautai. Todėl niekas neturi teisės naudoti sąjungos veiklos plotmės savo asmeniškos garbės užgaidoms patenkinti. Ypačingai nemielia, kada kažkur kankas plagijuoja kitų darbus, pasikėlęs į puikybę ieško sau nederamos reklamos, arba užgaulioja ir šmeižia kitus asmenis, pavartodami kartais spaudoje neminėtinus epitetus. Tokie ne tik kenkia organizacijoms, bet ir savo pačių geram lietuvių vardui.

Šis reiškinys gal kiek rečiau pasireiškia pas šaulius. Deja, kai kuriuose kitose vietose ši liga pastaruoju metu pradeda siekti neleistiną ribą. Tikėkimės, kad broliškai — seseriškoje šaulių gretose tokie neigiami reiškiniai visai išnyks, o kitose organizacijose blaivesnieji, kaip nors susitvarkys su "apsvaigusiais". Atsiminkime, kad turime bendrą priešą, prieš kurį vieningai visi turime kovoti, o ne skandinti vienas kitą, kad ir vandens šaukšte, bet būtina dėl kažkokio savo asmeniško "kro-melio". Ar gi kam nors yra neaišku, kas tuo džiaugiasi?

Esu dėkingas ir reflikt šaulišką pagarbą jums, mielas su-bekatuvininkė, už pareikštą minitį. Tebūnie tad mūsų pozityvūs darbai Nepriklausomai Lietuvai!

Vytauto Didžiojo šaulių rinktinės iškilmėse prie rinkt. Vėliavos iš deš. rinkt. pirm. Vladas Išganaitis, 5-gos pirm. Vincas Tamošūnas, vėliavos kūmai — Pranas Tomkus ir Marija Dapkienė ir mot. vadovė Stasė Cecevičienė. Nuotrauka C. Genučio

SEIGAN'S

VYRŲ IR BERNIUKŲ KRAUTUVĖ

4640 SOUTH ASHLAND AVENUE
Tel. YArds 7-1272

Iki Kalėdų kasdien atdara iki 8:30 val. vakaro
Sekmadieniais nuo 10 val. r. iki 5 val. vakaro.

Kostiumai, sportiniai švarkai, kelnės, plyster dvigubo mezgimo vėliausios mados spalvingų medžiagų.

SEIGAN'S krautuvėje rasite didžiulį pasirinkimą pilnutiniam apsiraginimui kaip vyrams taip ir jaunuoliams.

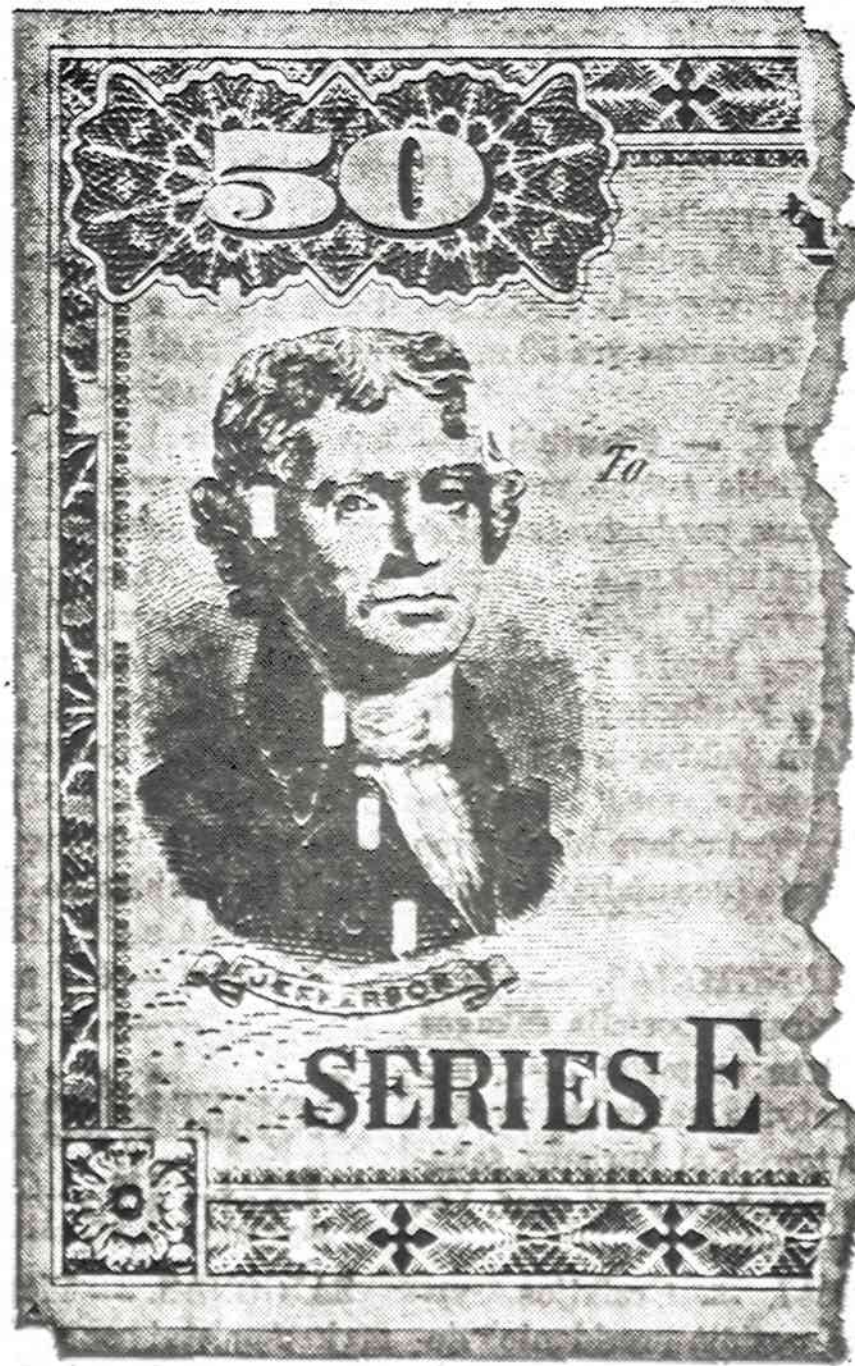
Pardavėjai ir tarnautojai kalba lietuviškai. Apsilankykite pas mus ir įsigykite žieminį rūbą, kol yra didelis pasirinkimas.

Čia jūs rasite geriausių firmų, kaip tai — GROSHIRE, BOTANY "500", PHOENIX ir kitų.

Pirkę kostiumą, švarką ar kelnės, jūs būsit patenkinti, nes mūsų siuvėjai čia pat vietoj jums primieruos ir pri-taikins ir nieko už pritaikymą nereikės mokėti.

Visos berniukų aprangos gaunamos, įskaitant stambius (husky).

Steal me. Burn me. Throw me away. I'm still yours.

Once you bring me home,
I'm yours forever.
Even if I'm burned, Or
lost. Or stolen.
If you look for me and
can't find me, just report it.
And you'll get me back, as
good as new.
And remember: I'll never
break your heart. Or
leave you stranded in the
tight spots.
I'll always be there when
you need me.
And that ought to make
you feel pretty secure.

Now 50 Bonds per \$50 Investment will hold its
maturity of 5 years (4995 the first year).
Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed.
When needed, they can be cashed at any
bank. Interest is not subject to state or local
income taxes, and federal tax may be
deferred until redemption.

Take
stock
in America.
Join the Payroll Savings Plan.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago, IL 60608

Los Angeles, Cal.

(Tęsinys 7)

Pasisekimas ar į nesekmę vaidinimus krepšius aplinkybės

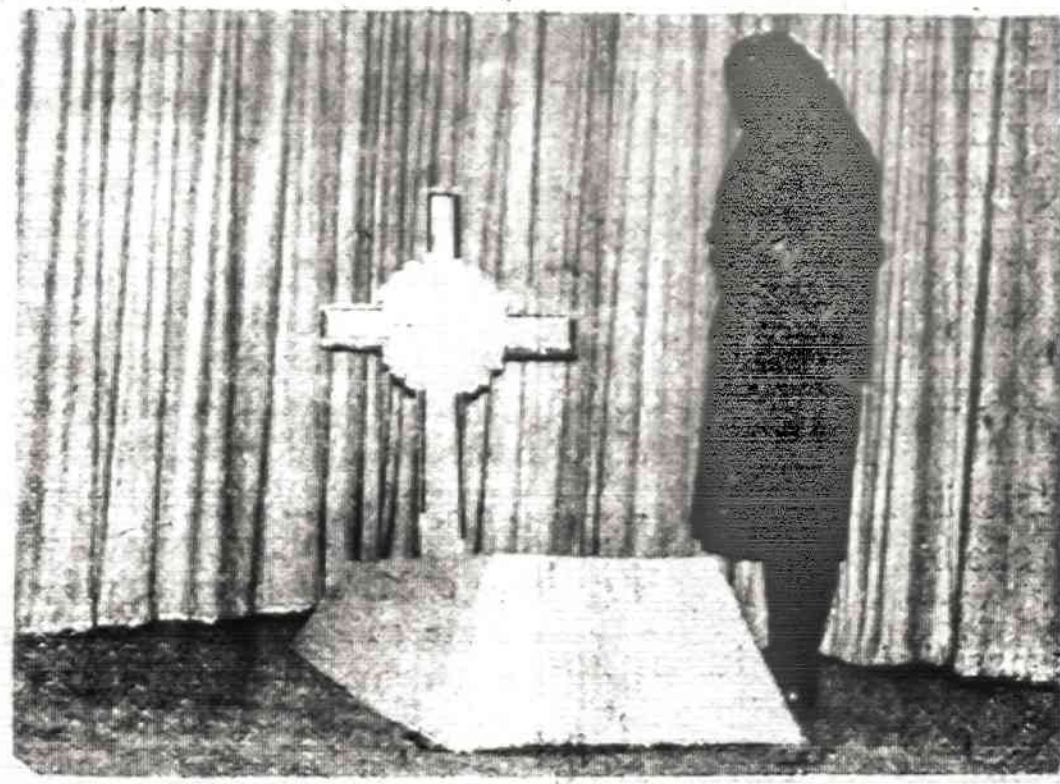
Į pasisekimus ar į nesekmę žvelgiu iš finansinės pusės arba iš publikos gausumo ar mažumo. Kaip minėta Antano Rūko "Bubulis ir Dundulis", Dramos sambūrio vardu renktasis spektaklis buvo vaidintas pustėje saleje, o daug menkesnio jo kūrinio "Kojinių" vaidinimas SLA 75 kuopos parengime sušaukė tiek publikos, kad vos tilpo į parapijos salę. Tiesa, antrą "Bubulio ir Dundulio" spektaklį, vėl 129 žiūrovai sekė, tad per du abu spektaklius apie 300 žmonių vaidinimą matė ir tai ne taip jau blogai, nors geriau būtų buvę, jei į pirmą vaidinimą tiek žiūrovų būtų susirinkę.

Kiek blogiau išėjo su V. Alanto "Kyla vėtra ūkanose", nes į pirmą spektaklį parduota 108 bilietai, o antrame spektaklyje tebuvo mažiau 60 žiūrovų. Tuo tarpu, kai prieš keletą mėnesių SLA kuopos metiniam parengime menkos komedijėlės "Pasaulis be vyru" vaidinimą sekė pilna parapijos salė. Kodėl šitaip? Kokių aplinkybės lėmė,

kad tos pat režisierės vaidinimus SLA parengimuose sekė tiek daug publikos, bet kai rengė Dramos sambūrio vardu bei kartu su Vasario 16 gimnazijai remti būreliais, publika ignoravo?

Beje, turiu grįžti kiek atgal. Praeitą kartą rašiau, jog Kyla vėtra ūkanose" davė pelno ir minėjau mecenatus, kurie padėjo tą pelną sudaryti. Vartydamas senus raštus užtikau 1964 m. balandžio 17 d. Dirvos numerį Los Angeles Dramos Sambūrio Valdybos padėką, iš kurios matyti, jog mecenatų buvę ir daug: prelatas J. Kučingis neėmė jokio mokesčio už salę; autorius V. Alantas neėmė honoraro; ir Vladas Kondratavičius davė piniginę auką; A. Skirius veltui išspausdino įėjimo bilietus; K. Januta apmokėjo reklamų ir programos spausdinimo išlaidas. Tad visų šių asmenų bei praeitą kartą minėtosioms Naudžių ir Paulauskų aukos sutarpu, kai prieš keletą mėnesių SLA kuopos metiniam parengime menkos komedijėlės "Pasaulis be vyru" vaidinimą sekė pilna parapijos salė. Kodėl šitaip? Kokių aplinkybės lėmė,

1962-64 metais Susivienijimo Lietuvių Amerikoje 75 kuopa naujų skaičių buvo pasiekusi žydėjimo laikotarpiu — turėjo daugiau negu 250 narių. Apie du

"Ant liūnų krašto", Alės Rūtos dramų prologo vaidas Los Angeles scenoje 1966 m. sausio 23 d. SLA kuopos metiniam parengime. Fotografavo Leonas Briedis.

trečdaliai jų buvo senosios išeivijos lietuviai bei jų jau čia gimę vaikai. Senoji išeivija labai vertina ir brangina savo organizaciją. SLA kuopos nariai gyvena išsisklaide. Jie ne tik pareiškė laiką atvykti į parengimą, bet ir malonumas juos traukė pamatyti programą, susitikti senus ir naujus pažįstamus. Buvo laikas, kad vien iš Yucapa, Cal., nežiūrint apie 80 mylių kelio, į SLA parengimus atvykdavo daugiau kaip tuzinas lietuvių. Atkeliavusio net iš Santa Barbaros ar Long Beach miestų.

Kita losangeliečių organizacija, Piliečių klubas, taip pat senųjų išeivių mėgiama ir jos narių apie 90% iš senosios imigracijos. Piliečių klubo pirminku daug metų buvo Adomas Biekša, kuris ilgai ir SLA kuopai pirminkavo. Jis Piliečių klubo narius paragindavo dalyvauti SLA parengime. Tokiu būdu, kai rengdavome vaidinimus, skaitydavome, jog apie 150 publikos tikrai turėjome. Na, prie to skaičiaus prisideda ir kiti parengimų lankytojai ir vaidinimų mėgėjai, tad SLA kuopos pramogose publikos gausiai susitelkdavo.

Buvo ir priešiškos veiklos

SLA kuopa kai kam buvo lyg rakštis. Ji pakėlė balsą prieš savivaldautojus Amerikos Lietuvių Tarybos skyriuje, prieš separatistines veiklas mėgėjus, kurie įvairiais vardais bandė Alto skyrių perkrikštyti, vadindami jį Pietinės Kalifornijos Amerikos Liet. Taryba ir panašiai.

Be abejo, kai Dalila Mackialienė savo režisūros veiklą pradėjo su SLA kuopa bendradarbiaudama, tad ir ji kai kuriems kolonijos skaldytojams, nuolatinių nesantaikų kėlėjams buvo "persona non grata". Tuo labiau, kad ir pirmiems vaidinimams pasirinko ne katalikų aukštintamus autorius, bet Antaną Rūką ir Vytautą Alantą.

Buvo praktikuojamas čia parengimų kalendorius arba registracija, tikslu išvengti parengimų sutapimo. SLA kuopa iš anksto pasirinkdavo datą, užsiregistruodavo, bet visvien ar tai bendruomenės koks suvažiavimas, ar vyčių parengimas tapo diena surengtas. Tačiau toji konkurencija SLA kuopai nepakenkė.

Kitai ejo, kai vaidinimai rengti Dramos sambūrio vardu. SLA kuopos vyresnio amžiaus nariai, savo parengime būvę ir metinę pareigą atlikę, į kitus parengimus ne visada beatvažiuodavo, o prieš režisierę nusistatę jį jos režisuojamus vaidi-

nimus boikotavo, tad ir "Kyla vėtra ūkanose" į du vaidinimus tik apie pusantro šimto publikos tesutaukė, nors buvo skelbiama, jog pelnas eis geram, Vasario 16 gimnazijos parėmimo, tikslui.

Tačiau tą boikotą D. Mackialienė pralaužė, kai ji pradėjo vienu autorių dramų ar komedijų vaidinti. Susidarė lyg ratas: kai J. Gliaudas veikalas vaidinamas, tai Alė Rūta recenzuoja, o kai Alės kūrinyms nešamas į sceną, tai J. Gliauda puikiausia recenziją parašo.

Vaidinimas, kuriame vaidinimo nebuvo

1965 m. vasarą parapijos kieme kartą mane prašėnėnko Baly Mackiala, sakydamas, jog tuoj pat jis ir jo žmona važiuoja į Santa Monica miestą pas rašytoją Alę Rūtą. Ji turinti parašiusi dramą ir gal bus galima 1966 metų pradžioje SLA kuopos parengime vaidinti. Po kurio laiko vienas Dramos sambūrio narys man pasakė, jog tikrai Alės Rūtos veikalas rengiamas scenai ir paklausė, ar esu tą dramą skaitęs. Jo manymu, tas kūrinys scenai netinka. Padavė man perskaityti.

Tikrai nustebau. Monologai net visas mašinėlės rašytas puslapis — veiksmo kaip ir nėra. Rudenį buvo Dramos sambūrio narių susirinkimas, kuriame oficialiai pranešta, jog parinkta Alė Rūtos drama "Ant liūnų krašto". Neišskentėjau ir paklausiau, kas tą veikalą parinko? Lyg unisonu Mackialai atsakė: "Mes!" Bandžiau dėstyti savo nuomonę, jog drama negerai parašyta, jos negalima vaidinti. Bet buvo balsų, kurie užkrito, jog geras režisierius gali ir iš blogo veikalo padaryti gerą vaidinimą.

Tada aš jau nebebuvo SLA kuopos valdyboje. Finansų sekretoriaus pareigas ėjo Alf. Latvėnas. Jis prašė padėti spaudoje kuopos parengimą išreklamuoti. Besitariant 1966 metų sausio 23 dieną Marijona Aftukienė man pranešė, jog kaip skelbiama vaidinimo nebus, o tik dramos skaitymas. Esą, tai jai kažkuris vaidintojas papasakojo.

Ir būvę taip, kad repetuota vaidinti, bet niekaip nebuvę galima veiksmo gauti, per ilgai atskirų veikėjų filosofavimai. Buvusi ir autorė pasikviesta į repeticiją, tartasi, gal kokias iškarpas padaryti, bet pagaliau sutarta tik skaityti, nežiūrint, kad reklamai kvietimai išsiuntinėti, ne sykį pabrėžiant, jog tai bus vaidinimas.

Publikos buvo pilna šv. Kazimiero parapijos salė, kaip ir kituose SLA parengimuose. Kai kurie "vaidintojai" skaitė gražiai, bet tai nebuvo vaidinimas. Bronys Raila šiam "vaidinimui" paskyrė visą "Akimirka", Dirvoje 1966 m. keturioliktame numeryje. Publikos reakciją aprašinėdamas Br. Raila sako: — "Reakcijos buvo įvairios: vieni skundėsi, kad viską matė ir girdėję, tik nematė "vaidinimo"; kiti patenkinti; o tretieji, ypač būvę mokytojai, sužavėti".

Viena žiūrovė mane pasveikino šitaip: "Nemaniau, kad tu galėtum neteisybę rašyti! Skelbei, kad bus vaidinimas. O čia ant scenos pasistatė "grabelį",

Kanados naujienos

Montrealio Lietuvių Katalikų Moterų Draugijos šventė

Montrealio Katalikų Moterų Draugija, kaip ir kiekvienais metais gruodžio 8 d., šventė savo metinę šventę, kurį prasidėjo Aušros Vartų bažnyčioje iškilmingomis šv. mišiomis, atšaujant Tėvui St. Kulbiui S. J. Pirmą kartą jis buvo pasipuošęs žavinga tautiniais spalvotais raštais išausta stula. Draugijos narės, gražiais tautiniais drabužiais apsirengusios, stovėjo prie altoriaus su savo vėliava. A. V. choras ir solistas Antanas Keblys švelniai ir niuansuotai giedodami lietuviškas giesmes, puikiai vargonuojant muzikei M. Roch, didino iškilmingas nuotakas. Kun. St. Kulbis savo pamokslu pasveikino K. M. Dr-jos nareis ir vienuolės seseris, kuriuos irgi šventė N. M. M. Prasiidėjimo šventę ir padėjo visoms už nuolatinę pagalbą parapijai.

Po pamaldų vienuolyno salėje buvo iškilmingas šventės minėjimas. Energinga, labai taktiška ir maloni dabartinė draugijos pirminkė Dr. A. O. Jaugelienė, pasveikinus draugijos nareis ir svečius, pakvietė seselę Paulę skaityti paskaitą. Ilgokoje savo paskaitoje, užvardintoje "Nuostaba", sesuo Paulė priėjo išvados, kad dabartiniais laikais žmonės nebeturi nei nusistebėti nei džiaugtis, nei grožėtis gyvenimo apraiškomis. Žmonės tapę lyg iškamšais slėpdami savo tikrus veidus po kauke.

Po paskaitos sekė jaunų mergaičių skaitymai. Pirmoji Julija Adomonytė paskaitė ištrauką iš P. Orentaitės novelės "Vedybos iš neapykantos". Ina Lukoševičiūtė deklamavo A. Miškinio ei-

pasistatė staliukus ir poteriaujai! Ar tai vaidinimas?"

Tiesa, kad geras režisierius ir iš scenai netinkamo veikalo gali padaryti gerą vaidinimą. Pvz., Vinco Krėvės skaitymų dramose gero režisieriaus išneštos puikiausios vaidinimai Kauno valstybiniame teatre. Tačiau Los Angeles nepavyko, nepaisant Valerijos Irlikienės teigimo, jog čia režisierė gerai veikalo neparusiui į sceną neina...

(Bus daugiau).

nojo Ramovės stovykloje Toronto skautai 25-rių metų jo kapeilionavimo sukačiai atžymėti. Ją išaudusi specialistė lietuvaitė iš New Jersey, JAV, bet, gaila, neatsimena jos pavardės. Tėvas St. Kulbis yra visos Kanados lietuvių skautų kapeilionas. O mes dar jį vadiname "skrajojantių olandiečių". Jis ištikrų skrajoja po visą Kanadą aptarnaudamas religingus lietuvius, kurie gyvendami plačioje Kanados žemėje neturi savo lietuviškų parapijų. Kai mes jį paklausime, kada gi pagaliau jis bus mūsų klebonas, jis atsa-

ko: "O kam man būti A. V. bažnyčios tik 3 metus klebonu? Aš esu jau 25-ti metai visų Kanados lietuviškų bažnyčių klebonas". Kun. St. Kulbis yra paprastas, prieinamas visiems, visada linksmas ir malonus, klebonas dar 25 metus visoje Kanadoje, kur tik bus norinčių melstis lietuvių.

Katalikų Moterų draugija savo metinę šventę būtų atšventusi dar iškilmingiau, jeigu būtų atvykęs pakviestas iš Čikagos "Grandies" šokių ansamblis. Bet ansamblis negalėjo atvykti dėl prasidėjusio Greyhound autobusų streiko. Ir kai užsakyta prieš metus Plateau didžioji salė buvo atsakyta, atėjo žinia, kad streikas baigėsi. L. M. Dr-jai ir visi montrealiečiai, taip laukę "Grandies" ansamblio spektaklio, labai apgailestauja tą nesėkmę. Elzbieta Kardelienė

JEIGU NEBŪTŲ SENŲJŲ LIETUVIŠKŲ KNYGŲ, NEBŪTŲ IR NAUJŲJŲ!

Prof. Vaclovo Biržiškos "Senųjų Lietuviškų Knygų Istorija" yra veidrodinis, kuriame atspindi pirmųjų lietuviškų knygų kelias. Kietais viršeliais ir ištos knygos kaina yra tik \$3.00, minkšt. \$2.50.

Knyga Jums bus pasiųsta, jei atsiųsite pinigų šiuo adresu:

NAUJENOS, 1739 S. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608.

GEROS DOVANOS

ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJENOSE" su DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00. Minkštais viršeliais tik \$2.00.

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTūra — ŽIAURŲS ŽMONES, Kelionės po Europą išpūdziai. Vietoje \$2.00 dabar tik \$1.50.

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsiuntus čekį arba money order.

NAUJENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

POEZIJOS VEIKALAI

Poezija — kaip pavasaris, kuris pradžioje pro tirpstantį sniegą liepia lazdynui išskleisti mažutį deimantų spindintį žiedą. apkauso medžių šakas žirginiais, kaip konfetėmis ir pamazų įveda į gamtos vaizdą ir garsu tebekius. Dramatiškai besikeičiančiuose gamtos scenovaizduose svaioja juokauja ir verkia poetai, pajėgiami išreikšti žodžiais jausmų ir minčių gelmes.

Naujienose yra gausus pasirinkimas poezijos leidinių:

1. J. Augustaitis. Vaidinimai, ŽVAIGŽDĖTOS NAKTYS. Didelio formato, 128 psl. Kaina \$1.00.
2. Jurgis Baltrušaitis, ŽEMES PAKOPOS. Elegijos, giesmės, poemos. Kūleninio formato, 137 psl. Kaina \$2.00.
3. Butkus Jozė, EILERASČIAI IR RAŠTAI. 155 psl. \$1.50.
4. Vincas Jonikas, LYDEJAU VIESNIA VETROJE. Eiliu rinktinė, 169 psl. Kaina \$2.00.
5. Kleopas Jurgelionis, GLADI. Lytkios eilės. 105 psl. \$2.00.
6. Anatolijus Kairys, AUKSINĖS EILĖS. Eilėraščių. 88 psl. \$2.00.
7. Nadas Rastenis, TRIJU ROŽIŲ ŠVENTĖ. Eiliuoti pasakojimai apie 3 išviltintas lietuviškas senovės laikais: su autoriaus iliustracijomis. \$5.00.
8. Nadas Rastenis, THE FOREST OF AUTYKČIAI, Antano Baranausko "Anykščių Šilelis", vertimas. 42 psl. \$2.00.
9. Baly Rukša, UGNIES PARDAVĖJAS. Eilės. 95 psl. \$1.00.
10. Stasys Santvaras, AUKSINĖS EILĖS. Rinktinė lyrika. 167 psl. \$3.00.
11. Stasys Santvaras, AUKSINĖS EILĖS. Rinktinė lyrika. 167 psl. \$3.00.
12. Petras Sagatas, SAULĖLEIDŽIO SPINDULIUOSE. Eiliuoti kūriniai. 92 psl. \$1.00.
13. Petras Sagatas, PLAUK, MANO LAIVELI. Eilėraščių. 112 psl. \$1.00.
14. Eugenijus Grudis, AGUONOS IS SMELIS. Eilės. 70 psl. \$1.00.
15. Elena Tumlenė, KARALIAI IR ŠVENTIEJI. Eilėraščių. 80 psl. \$2.50.
16. Alfonsas Tyruolis, METU VINGIAI. Lyrikos rinktinė. 180 psl. \$3.00.
17. Jonas Valaitis, SENOVES LIETUVIŲ DIEVAI. Mitologijos posmai. 55 psl. \$1.00.
18. Adomas Jasas, BŪK PALAIMINTAS. Poezija, 115 psl. \$3.00.

Norėdami įsigyti šias ar kitas knygas, prašome atsilankyti į Naujienų raštinę arba užsakyti paštu, pridėdami čekį ar piniginių orderių.

NAUJENOS,

1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

Neseniai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

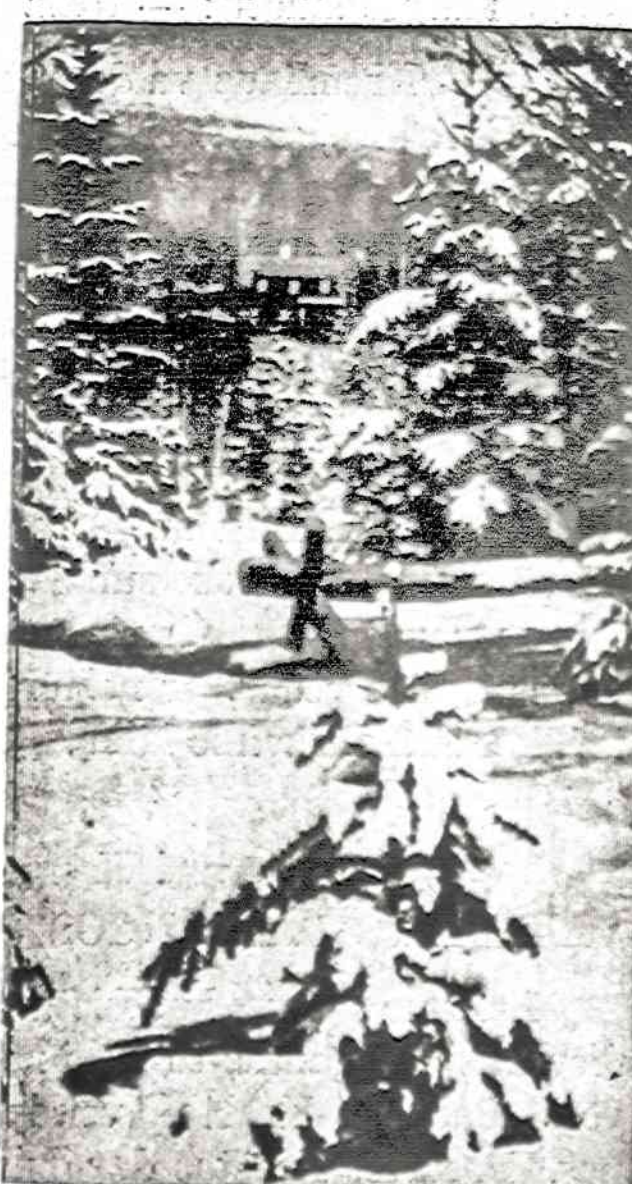
Ansambliai, chorai, grupės, užsakydamos 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

30 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
15 cents per copy.	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
trims mėnesiams	\$8.50
vienam mėnesiui	\$3.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$36.00
pusei metų	\$19.00
trims mėnesiams	\$10.00
vienam mėnesiui	\$3.50
NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Maitina žmones žalia duona

Per 30 metų JAV vyriausybė primokėdavo ūkininkams, kad jie nesėtų tiek daug javų. Ši reikalą atidžiai sekė kongresas, kad nebūtų skriaudžiami ūkininkai ir nebūtų užkrauta didelė našta valstybės iždai. Tikrai praeitais metais vyriausybė leido ūkininkams sėti tiek, kiek jų žemė leido. Šių metų derlius nebuvo toks geras, bet vis dėlto Amerika yra pasaulio maisto aruodas. Amerikos duonos laukia Rusijos komunistas, Indijos fakiras, Bengalijos politikas ir Afrikos senegalas.

Amerikoje duona pabrango, brangsta ir pyragai, bet vis dėlto krašte duonos yra didžiausias pasirinkimas. Kiekviename didesniame mieste galima gauti juodos ir baltos, rupios ir pikliavotos. Bet kurioje maisto krautuvelyje galima nusipirkti ne tik didžiausių amerikiečių kepyklų keptą duoną, bet Chicagoje galime pasirinkti kelių lietuviškų kepyklų keptą duoną, kai ankstyvesnėje išperka Andriaus Racine kepalukus. Tą patį galime pasakyti ir apie kitus maisto produktus.

Nestigo duonos ir nepriklausomoje Lietuvoje. Nestigo duonos caro laikais, žmonės nebadavo ir karui pasibaigus. Karo metu Lietuvoje jautėsi maisto stoka, bet vis dėlto Lietuvos ūkininkas pagamindavo ne tik lietuviams, bet ir savo kaimynams. Lietuvos javais maitinosi vokiečiai ir latvis. Lietuvoje buvo daugiau duonos negu Lenkijoje, be to, lietuviška duona buvo geresnė. O kraštą pavergusiems rusams Lietuva buvo Mažoji Amerika. Visą okupacijos metą rusai važiuojo ir tebevažiuoja į Lietuvą, kad galėtų ką išsivežti.

Itakingesni komunistai pirmomis okupacijos dienomis tvirtino, kad Lietuvos darbo žmogus geriau gyvens "komunistinėje santvarkoje". Lietuvos "buržuajams" reikalai gali pablogėti, jie gali būti priversti dirbti, kaip dirba kiekvienas Lietuvos darbo žmogus, bet darbininkų padėtis pagerės, tvirtino propagandistai per 30 metų, rodos, reikalai turėjo pagerėti. Visi "buržuajai" išvyti, priešakin patatyti patys ištikimiausieji, niekas jiems nekludo įvesti teisingiausią ir geriausią tvarką. Ta tvarka tokia "gera", kad okupantas nedrįsta parvažiavusiems žmonėms parodyti, kaip ji atrodo. Jis siunčia mūsų brolius ir seseris į Vilniaus viešbutėlį, kad mes juos galėtume pamatyti, bet neleidžia mums nuvykti į gyvenvietę, kad savo akimis galėtume pamatyti, kaip jie gyvena ir kuo maitinasi.

Okupantas atima iš lietuvių nuimtus javus. Jis konfiskuoja visus Lietuvoje buvusius malūnus. Jis konfiskavo ir buvusias kepyklas ir kepykleles. Turėdamas viską savo kontrolėje, rodos, galėtų iškepti ne tik pakankamai duonos, bet ir ta duona turėtų būti skani ir sveika. Gerą duoną Lietuvoje iškepa tik viena Vilniaus kepykla, nes Vilniuje yra daug valdžios ir komunistų partijos pareigūnų, o kitose Lietuvos vietose duona yra pačios blokausios rūšies. Tai sakome ne mes, bet patys įtakingiausi komunistai. Tas žinias užsienin išneša ne Vilniun patekę užsienio žurnalistai, jas skelbia pačiame Vilniuje, komunistų partijos ir "tarybinės" valdžios organe. Jas surinko ir paskelbė partijos pasitikėjimą turįs korespondentas Juozas Meškauskas. Štai ką jis rašo iš Vilniaus parvežtoje "Tiesoje" Šakių ir Kudirkos Naumiesčio, kur galėdavai gauti pačios skaniausios lietuviškos duonos, dabar kepama duona:

"Praeitą sekmadienį Kudirkos Naumiesčio maisto prekių parduotuvėse buvome nustebinti: lentynos pilnos sudegusios, atšokusios arba puzalės duonos. — Ar galima ja prekiauti? — paklausėme parduovę. — Kai nėra geresnės, išperka ir tokią, — atsakė Onutė Daininkauskienė.

Susirandame kooperatyvo pirmininką Vladą Urboną. Jo žmona Eugenija dirba technologe kepykloje. — Mūsų pačių kepykloje išbrokuotas niekalas geriau atrodo, negu toji vadinamoji duona, kurią gauna parduotuvės iš kitų rajonų, — apmaudauja ji.

O pirmininkas aiškina, kad žmonės šiemet prie tokios duonos priprato. Ir nesą ką daryti. Gauni arba broką arba nieko. Pasirodo, K. Naumiesčio kepykla, kuri aptarnauja visą rajoną, nuo pavasario remontuojama. Duoną tenka vežioti iš kitų rajonų. Vairuotojas Leonidas Filipovas nepatenkintas: "Ne vienas kaimynas per akis bruka blogesnius gaminius". Pastaroji duonos siunta iš Kaišiadorių...

Nesuprantama štai kas: kodėl iš brokdarių nereikalaujama atsakomybės? Jis diktuoja savo sąlygas — arba broką, arba nieko. O visi tyli, tartum tai būtų normalus dalykas. Brokdariams to ir reikia". (Tiesa, 1974 m. gr. 18 d., 2 psl.).

Niekas iš brokdarių nereikalauja atsakomybės, nes vyriausias brokdarys Petras Griškevičius neleidžia brokdarius traukti atsakomybėn. Kad Griškevičiui kartais neateitų pagunda patraukti brokdarius už duoną užaugintiems lietuviams kišamą žalią niekalą, tai šalia jo stovintis Charazovas neleidžia Griškevičiui bausti brokdarių.

Kai brokdarys sako, kad brokas arba nieko, tai jis tai daro su Griškevičiaus ir Charazovo žinia. Jis žino, kad duonos augintojas nieko negali padaryti; jeigu jis neima žalos duonos, tai jis negaus nieko; jeigu jam nepatinka atšokęs arba sudegintas kepalas, tai jis jokio negaus. Patinka ar nepatinka, jis privalo imti tokią duoną, kokią okupantas lietuviui paruošia.

Be to, pavergtas lietuvis, kaip sako duonos kooperatyvo pirmininkas, prie tokios duonos jau priprato, jam nesą kas daryti. Ne tik Charazovas, bet ir Kremliaus valdovai, kurie Charazovą Lietuvon pasiuntė, nori, kad lietuviai prie tokios duonos priprastų, o svarbiausia, kad jie žinotų: — tokia duona arba nieko.

Kremliaus valdovai nori, kad lietuviai žemę dirbtų, ją tręštų, javus sėtų, pasėli prižiūrėtų, derlių nuimtų, ne

NEW YORKO LIETUVIAI PAGERBĖ GEN. KONSULĄ ANICETĄ SIMUTĮ

New Yorko apylinkės ir rytinės Atlanto pakrantės lietuvių prisiskaito prie laimingųjų tautiečių grupės, savo tarpe turėdami Nepriklausomos Lietuvos Valstybės generalinio konsulą Anicetą Simutį. Tai nepaprasto paslaugumo ir nuosirdumo asmuo. Nors jam ir suėjo 65 metai, jis atrodo pačiame subrendime ir be grimo mažiausiai 15 metų jaunesniu.

Visa galva už kitus aukštesnis, todėl kai sėdi prie garbės stalo, atrodo kaip mokytojas su savo pradžių mokyklos mokiniams. Pilną posakio prasme — "vyras iš stuomens ir iš liemens". Energija taip pat atitinka jo fiziniam sudėjimui. Jos yra tiek daug, kad daugelis jaunuolių, sportininkų, jam prilygti negali. Jo visur pilna ir jis visur suspėja ir dar lieka laiko pažuvauti.

Jeį dienotvarkė tik jam leidžia, jis niekad niekam nėra atsisakęs dalyvauti. Ar tai būtų miesto ribose ar už kelių šimtų mylių, ar tai rengtų dešinėje ar kairėje — jis visiems talkininkauja vienodu nuosirdumu. Visus ragina būti vieningais, nesiskaldyti, ir suglaustomis gretomis žengti kovon, kad Nepriklausomą Lietuvos Valstybę vėl būtų atstatyta.

Skatina tautiečius, kad jie aiškintų svetimašaliams mūsų padėtį; kad lietuviai yra sena ir garbinga tauta, daug kariavusi ir daug karų laimėjusi. Jis kalba susirinkimuose, pėsčiosiose, parėngimuose, pikiuose ir gegužinėse. Dedi-kauja naujus pastatus, kėrpa juostas, sodina medžius; būna krikščionių ansambliais, chorams, ną ir kas ten besūminės visas tas progas. Tai čia tik viena medalio pusė.

Kitos pareigos jį laukia konsulato būstinėje, 41 West 82nd Street. Ten sėda prie rašomojo stalo, verčia dokumentus, kitų išverstus tikrina, vertimus tvirtina; trečius taiso ir perrašinėja, atsakinėja į laiškus bei įvairius paklausimus, telefonu aiškina dokumentų iš Lietuvos gavimo tvarką, tikrina kartoteką apie paieškomus asmenis; kalba su spaudos atstovais apie netikslumus, kitiems vėl aiškina Lietuvos teisingą padėtį, ir taip be jokio sustojimo ir ribų.

Pagerbimas — banketas įvyko lapkričio 23 dieną Kultūros židinyje. Dailininko Česlovo Janušo papuostoje salėje buvo pristatyta statulė. Vienas sta-

las 10 asmenų. Prie statulės susibūrusios grupės; iš New Yorko ir apylinkių; iš New Jersey ir Connecticut; taip pat iš Chicago ir Los Angeles. Svečių tarpe buvo ir trys Aniceto Simučio Telsių gimnazijos bendraklasiai: Stasys Gudys, Česlovas Janušas ir kunigas Antanas Račkauskas.

Bendrai pagerbime dalyva-vusius galima buvo suskirstyti į tris grupes: tie, kurie atvyko pagerbti ir pasveikinti savo taurųjį tautiečių; kiti, kad pasilinksminyt, o trečieji, kad pasirodytų susirinkusiems.

Salės viduryje buvo palikta statuluma pasiokimui. Nors salė atrodė pilnoka, tačiau 10 ar net 15 statulų būtų galima pastatyti svečių nesuspaudžiant. Peršasi išvada, kad mūsų tautiečiams esama "svarbesnių" reikalų kaip Lietuvos Nepriklausomybės atstovų pagerbimas, kuriems jis gaires nustatino, kryptis nurodino, o kai kuriuos, kaip mažus vaikus už rankų vedžiojo, iš laivo išlipusius šiame kontinente. Nežiūrint į tai, malonų būvų matyti tuos 250 asmenų petolimos praieities nepamiršusi. Prie garbės stalo, be jubilato ir jo ponios, buvo pakviesta dar 12 asmenų.

Akademią — pagerbimą rengę New Yorko organizacijų atstovų sudarytas komitetas, kuriam pirmininkavo Aleksandras Vakselis. Tarp 30 įvairių organizacijų, iš jų keturius buvo latvių, kas parengimui pridavė tarptautinį atspalvį ir kaimyniškos nuotaikos. Komitetas turėjo daug darbo. Besistengdami ir besukubdami pamiršo pakviesti patį artimiausiąjį kaimyną "Darbininką", o redaktoriai nutarė kad kriukininkais jiems eiti nedera, todėl jų ir nebuvo.

Vakseliui pagerbimą trumpu sveikinimu atidarius programą praveisti buvo pakviestas Romas Kezys. Svečiai sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus ir Ilgiausių Metų, Pagrindinių kalbėtojų buvo waterburietis dr. Petras Vileišis. Prisimenant Storasos Vydu-ną išsireiškimus augiai gali-ma pasakyti "ačiū visiems Lietuvos girių medžiams", kad šis kalbėtojas nereprezentavo Lietuvos reikalų Lietuvos Lenkijos byloje Tarptautiniame Tribunole, Hagoje ar Ministerių Konferencijoje. Būtime praradę ne tik Vilnių, bet ir visą Lietuvą. Tokio iškalbingumo pasekoje, gerbiamieji teisėjai, lenkams, dar ko gero, būtų priskyrę Rytprūsius ir Dancigą — magaryčioms.

(Nkelta į 5 psl.).

SENOVĖS LIETUVIŲ TIKĖJIMAS IR DIEVAI (MITOLOGINIAI PASAKOJIMAI)

11

2. Tai matydamas, Perkūnas atnešė maisto, o ji valgė ir dėkodama bučiavo nepažįstamojo geradarijo kojas. Kitą dieną Perkūnas vėl atėjo ir atnešė dar daugiau maisto. Pagodė, suramino Giratę ir pažadėjo dar sykį ateiti.

3. Trečios dienos vakare Perkūnas rado Giratę atsigavusią ir paliovusią verkti. Tą naktį Perkūnas apsinakvojo Giratės trobelėje, nes sakėsi esąs pavargęs. Giratė paruošė svečiui minkštą lovę, o pati miegojo paprastame guolyje.

4. Giratė įmigusi sapnavo, kad ją apgaubė dangiška šviesa, lyg saulės atplaiša, ir glamonė-jų meilingais glebėsiavimais. Ji jautė tokį mielą pojūtį, kokio niekad ankščiau nebuvo jautusi.

5. Rytė, kai saulės spinduliai žaravo pro pušų šakas, Giratė, linksma kaip paukštė, kėlėsi iš guolio ir ruošė pusryčius. Ji ir svečias valgė ty-lėdam, o kai pavalgė, svečias pasakė: "Mergerle, aš esu dievas Perkūnas. Tave parinkau, kad pagimdytum dvi dievybes, kurios rūpinsis žeme. Nuo šios dienos tu pastosi, ir už devynių mėnesių pagimdysi dvynukus: Žemėpatį ir Žemyną.

6. Taip prasidėjo ir gimė dvi dievybės, stip-

riausiais ryšiais prisirišusios prie žemės: Žemė-patis ir Žemyna (Žemynėlė). Penkerius metus kūdikiai augo pas motiną, o šeštaisiais buvo paimti į dangų ir ten sudievinėti. Kai jie subrendo, išvyko į žemę ir tarnavo Lietuvos žemdirbiams.

7. Dievaitis Lituvanis buvo pašauktas į dangų ir nubaustas. Jam teko sunki bausmė. Praamžius jam uždraudė priartėti prie moters ne arčiau, kaip per septynias pėdas, ir nežiūrėti ilgiau, kaip iki trylikos suskaičiavimo laiko.

Z. Svila

XX

VAISGANTO PASTANGOS UZVEISTI LINUS

1. Anuo laiku, kai Lietuvą kamavo sausra, dievaitis Vaisgantas to visai nežinojo. Jis darbo-vosi Pasartės Krašte, veisdamas lietuviams linus. Pasartės Kraštas dar buvo dikčiai įtilžęs ir sausros nejaudė. Be to, dievaitis Vaisgantas pasirinko tokias šlapias apylinkes, kaip Velykiskę, Žiurkliškę ir Dumblynę, kur nei per sausrą vandens netrūkstą.

2. Vaisgantas, gavęs iš kitos karalystės porą riešukų sėmenų, atvyko į Pasartės Kraštą, parinko šlapias ir nuošalias vietas, išbedžiojo dirvožemį ir pasėjo linus. Linai augo ir žydėjo, o žiedai buvo taip mėlyni, kaip dievačio akys.

3. Ir Vaisgantis per dienas ir naktis buvo li-nų sargyboje. Jis saugojo linus visą pavasarį ir dalį rudens, kol pagelto linų galvelės. Kai galve-

lės pagelto, Vaisgantas jas skabė, džiovino, o iš-džiuvusias maigė delnais ir trypė kojomis, kol visi sėmenys išbiro. Atsargiai surinkęs sėmenų grūdėlius, juos išdalino žemdirbiams, įsakyda-mas saugoti kaip brangų daiktą, o pavasarį pasėti į gerai išbedžiotą dirvožemį.

4. Išdalinęs sėmenis, dievaitis linus nurovė ir pakreikė ant pievos, kad jo šiaudas sutrūnėtų, o pluoštas atšoktų ir atspalaiduotų nuo šiaudo. Kai pluoštas jau atrodė atspalaidavęs, dievaitis surinko linus, juos džiovino, triušino, maigė ir kratė. Lino šiaudas sutrūpėjo į spalvius, o pluoštas tapo švelnus ir balzganas, lyg moters ilgį plaukai.

5. Taip visą aną pavasarį, visą vasarą ir rudenį dievaitis Vaisgantas darbavosi su linais. Be to, jam teko gauti oškas ir avis, nes tie gyvū-nai ēda visa, kas tik auga ir žydi.

6. Kitą pavasarį Vaisgantas mokė žemdirbius, kaip sėti linus, o linų pluoštą išdalino moterims, mokančioms verpti siūlus. Tokių būdų Lietuvoje buvo užveisti linai, o Vaisgantas buvo jų dievai-tis.

7. Dievaitis Vaisgantas ne visiems ir ne vi-suomet buvo matomas. Jis, lyg meteoras, švys-telėdavo ir pranykdavo, bet lietuviai žinojo, kad jis skatina vaismedžių ir pasėlių vaisą, ir kad jis sergsti Lietuvos žemę. Vaisganto atvaizdas, lyg šviesos atspindys, visuomet buvo lietuvių min-tyse.

Z. Svila

XXI

ŽIAURUS JŪRATĖS IR KASTYČIO LIKIMAS

1. Jūratė ir Bangpūtys, dievo Patrimpo ir dievaitės Laumės vaikai, ilgus amžius gyveno gin-tarinuose rūmuose, Baltijos jūros dugne, kol prisigyveno žiaurų likimą. Jūratė buvo užmušta, o jos vyras ir brolis Bangpūtys išlėkė su vakarų vėju ir dingo be žinios. Gintariniai rūmai buvo sudaužyti į smulkius gabalėlius ir sumaišyti su smiltimis. Dvi tarnaitės jūrmergės liko be tarny-bos, o žemaitis žvejys Kastytis nukentėjo visai be prasikaltimo. Jis buvo prikaltas prie uolos, padarytas nemirtingu ir verčiamas veizėti į ne-gyvą Jūratę, gulincią ties jo kojomis. (tuo laiku, 1901 m. Kastytis dar buvo gyvas).

2. Nelemtas Jūratės ir Kastyčio įvykis atsti-ko 70-tame amžiuje po sutvėrimo. Tame amžiuje lietuviai jau turėjo linus ir kanapes, mokėjo austi drobes ir mėgti tinklus, mokėjo pasidaryti val-tis, plaukioti virš vandens ir su tinklais gaudyti žuvis. Jūratės ir Kastyčio tragedija buvo įvyk-dyta, kai pavydus ir kerštas nustelbė dievišką meilę. Dievas Perkūnas suvaidino teisėjo vaid-menį, o Pikulis — budelio.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIŪNAS
ART, AUŠO, NOSIES
IR GERKLIS LIGOS
2458 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirmą ligonius pagal susitarimą.
Jei bešilpija, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS
INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0333
Fox Valley Medical Center
360 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadienis ir ketvirtadienis, 1-7 val.
antradienis, penktadienis nuo 1-5, treči-
adienis, šeštadienis 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

DR. PAUL V. DARGIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinika
Medicinos direktorius
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, ILL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS
AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
5132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepija, skambinti MI 3-0001.

Ofisai: HE 4-1818
Rezidencijos: PR 6-9801

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadienis, antradienis,
ketvirtadienis ir penktadienis nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadienis uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradienis, 1-4 po pietų.
Ketvirtadienis, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendrą praktiką, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai: 2452 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienis, trečiadienis,
ketvirtadienis, 9-12 val. vak. Šeštadienis
2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBSON 8-6195
Pirmą ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandų skambinti telefonais: HE 4-2123.
Jei neatsiliepija, tai telefonai: GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandžiai.
Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadienis 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telef.: PROSPECT 6-5084

3 easy ways to get the Zip Codes of people you write to:

- When you receive a letter, note the Zip in the return address and add it to your address book.
- Call your local Post Office or use the National Zip Directory.
- Local Zips can be found on the Zip Map in the business pages of your phone book.

Published by a public service in cooperation with the Advertising Council.

ŠALIN, MASKVOS KOLONIALIZMAS!

Tokios išvados priejo Europos Laisvės Taryba savo šių metų konferencijoje, įvykusioje Švenčarijoje. Ši Taryba yra koordinaciniu centru visoms antikomunistinėms organizacijoms Europoje. Konferencijose visada ji gvildena problemas, susijusias su Maskvos kolonializmu, militarizmu ir imperializmu bei su laisvės atgavimu jos pavergtoms tautoms. Jei šios konferencijos įvyksta ir jei jos turi pasisekti, yra dėkoti pirmoje eilėje ukrainiečiams p. Stečkams, kurie nepagal savo darbo ir kitų pastangų šitiems reikalams ir kurie, vadovaudami ABN, pasidarė spiritus movensu globalinei kovai prieš komunizmo tirioniją.

Ir šių metų įvykusioje konferencijoje buvo svarstomi tie patys bei panašūs klausimai. Šitie klausimai buvo svarstomi sąrašyje su Kremliaus taip siekta bei proteguojama Europos Saugumo konferencija.

Pagal šią Tarybą, savo metu Maskva šaukė visą prieš belgų, britų, olandų ir kitų vakariečių kolonializmą, laikė jį pavojum pasaulio taikai ir kiekvieną progą reikalavo laisvės koloni-

zuotoms tautoms bei jų kraštams. Kaip žinoma, tai buvo padaryta labai greit ir anos tautos yra jau laisvos, nors jos neturėjo nei tikros tautinės ir valstybinės praeities, neturi kažkiek supratimo apie tai dar ir šiandien. Šiuo metu iš kolonialinių valstybių teliko vien bolševikinė Rusija. Bet apie savo dekolonizaciją Kremlius tyli, nors ir yra pagrobęs daugybę didesnių ar mažesnių tautų bei svetimų kraštų, turinčių tūkstančius metų savo istorinės praeities, daug aukštesnę kultūrą, nei kolonizatoriai, iki nuogumo eksplotuoja savo pavergtuosius, dėka šitojo sukurė didžiąją imperialistinę imperiją, didžiausią karinį potencialą pasaulyje ir nuolat gresia jau ne vien Europai, bet ir Azijai ir, atrodo, vis daugiau ir daugiau leidžia savo grėsmės šaknis net į Afriką. Todėl konferencija pasmerkė bolševikinės Rusijos kolonialinius siekius, tarnaujančius jai baze sekantiems grobimams, ragina vakarų laisvas valstybes, kad jos pareikalautų Maskvą padaryti savo dekolonizaciją, kuri atneštų ne vien Europai, bet, žinoma, ir visam pasauliui galą betkokiai konfrontacijai, ginklavimuisi, taikos grėsmėi, kolonizuotų tautų rusifikacijai, persekiojimui jų dėl tautinių, religinių ir politinių įsitikinimų, panaikinimą koncentracinių bei priverčiamojo darbo stovyklų ir kitokių kankinimo institucijų, atstatymą pavergtoms kolonizatoriams sulaužytų konstitucijų, žmogaus teisių, tautinių demokratinių valstybių, įsiviešpatavusių atoslūgis ir saugumas ir ne vien Europoje, bet ir visame pasaulyje.

Svetimų grobimo sumetimais Maskva padarė su hitleriniais Berlynu ir nepuolimo paktą, Ribentropo-Molotovo paktu vadinamą, kurio Kremlius tebesilaiko dar ir dabar. Konferencija buvo už tai, kad Maskvos dekolonizacijos atsiėmimui laisvų vakarų vyriausybės panaudotų tuos pačius metodus, kokius Maskva naudojo bei tebe-naudoja prieš vakariečius.

Priimtoje rezoliucijoje pirmu punktu eina reikalavimas laisvo pasaulio vyriausybės daryti viską, kad būtų sustabdyta rusifikacija ir naikinimas Baltijos tautų, kad Sovietų Sąjungoje būtų panaikintos koncentracijos stovyklos ir paleisti į laisvę kalinamieji už savo tautinius, politinius ir religinius įsitikinimus. Toliau reikalaujama, kad sumitelti dėl politikos nebūtų cheminiai ir medicininiai priemonės palaikyti dirbtinai prispažinimo išgavimui, kad būtų sustabdytas persekiojimas tikinčiųjų ir kultūrininkų, ginančių savo tautas nuo pražūties, kad būtų atitrauktos Maskvos okupacinės jėgos iš jos pavergtų ir iš satelitinį kraštų, kad visoms rusų pavergtoms tautoms ir jų satelitams, taip pat ir dirbtinai sukurto Jugoslavijos pavergtom tautoms būtų grąžintas suverenumas. Be to, kartų pabrėžiama, jog be tautinės kultūros negali ir pasaulinės kultūros būti. Taip pat joje įrašytas priminimas vakariečiams, kad jie, veddami su komunistiniais kraštais prekybą bei kitokius ūkinius ryšius ir darydami investicijas tenai,

Akcijų kainų kritimas ar kilimas gali reikšti jų savininkams milijonų dolerių pelną ar nuostolį. Dešinėje matome 1870 metais Thomas Edison išrastą akcijų kainų perdavimo aparatą. Kairėje modernus Trans-Lux bendrovės aparatas, kuriuo galima pasiūlyti vienos kurios akcijos kainas, užuot siuntus visų akcijų juosteles.

NEW YORKO LIETUVIAI PAGERBĖ ANICETĄ SIMUTĮ (Atkelta iš 1/4 psl.).

Lietuvių pranciškonų vienuolyno viršininkas Tėvas Paulius Baltakis svečiams paryš-

kredituodami juos pinigais ar kitokiomis gėrybėmis, tedidina sau komunizmo pavojų. Todėl vakariečiai turėtų mesti bendravimą su komunizmu ir grįžti prie vertinimo savosios moralės, civilizacijos ir kitų gėrių ir, sujungus savo visas jėgas, visa tai vieningai ginti.

Bendrai imant ir apskritai sakant, konferencija iškelė beveik visus svarbesnius Maskvos bei komunizmo aplamai padarytus bei daromus kriminalus prieš pavergtas tautas ir kraštus, pavienius asmenis ir jų junginius ir pan.

Atrodo, mūsų Vlikas ir mes visi, kovodami už Lietuvos išlaisvinimą, be kitų jau piramų vokių, turėtume bene įprastu šūktu statyti šūkį apie pašalinimą Maskvos kolonializmo. Darydami tai turėtume kelti jos visus kriminalus, darytus ir tebedaromus pavergtiesiems. Tai paprastas, bet labai svarbus ir suprantamiausias dalykas esantiems ant gatvės, įstaigose, fabrikuose, parlamentuose, ministerių kabinetuose ir visur ten, kur tik šis šūkis bus girdimas ar regimas.

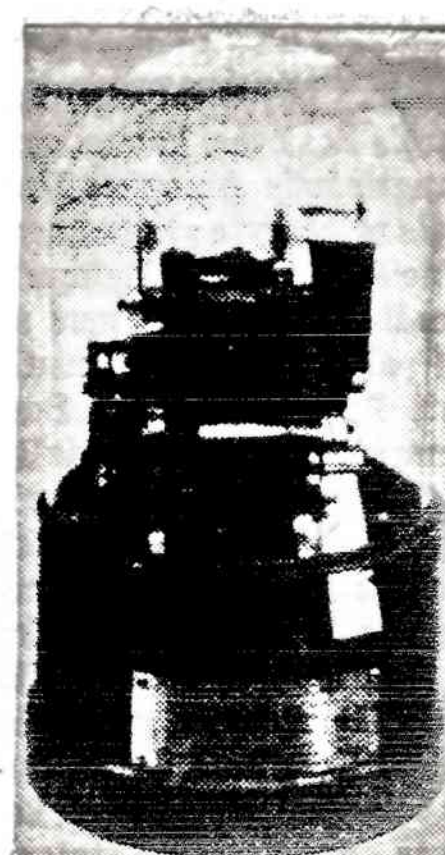
ALT Informacija

RUOSIASI VASARIO 16-TAI

Amerikos Lietuvių Tarybos padaliniai jau pradeda ruošti Vasario 16 minėjimąms. Parenkamos ir skelbiamos minėjimų datos, planuojama programa. Kviečiant kalbėtojus nepamirštama įtraukti valdžios žmones, amerikiečius reidaktoriaus, radijo ir televizijos darbuotojus, kad užmegzti su jais ryšiai vėliau padėtų plačiau ginti Lietuvos reikalus. Kiek tik galima į minėjimus stengiamasi įtraukti jaunimą. Planuojama sutelkti daugiau lėšų, kurios per Amerikos Lietuvių Tarybą bus panaudojamos Lietuvos laisvinimo reikams.

INFORMUOJAMAS LITUANISTINIS MOKYKLOS JAUNIMAS

Teodoras Blištrubas, Amerikos Lietuvių Tarybos vicepirmininkas, buvęs nepriklausomos Lietuvos mokytojas š. m. gruodžio mėn 14 d. Chicago aukštesniosios lituanistinės mokyklos vyresniųjų klasių mokinius supažindino su Amerikos Lietuvių Tarybos įsteigimu, jos reikšme ir veikla. Jo pranešimo klausėsi mokyklos mokytojai: N. Pupienė, R. Černius, A. Šaulytė ir V. Kereytė. T. Blištrubas mokiniams išdalyo prof. J. Eretio knygą "The Forgotten Balts" ir įdavė po genocido katalogą. Mokytojams ir mokyklos vedėjui J. Masilionui padovanojo Leonardas Šimučio knygą "Amerikos Lietuvių Taryba".

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Ar aš sėdiu ar keliuos, tu tai žinai. Tu iš tolo supranti mano mintis. — Psalmė 139:3.

Kaip sauras yra kelias, kuriuos Viešpaties pasekėjai turi eiti. Kiekvienas žingsnis yra susijęs su užsiginimu saugos, nes Jėzus yra pasakęs: "Kas neima savo kryžiaus ir neseka paskui mane, tas manęs nevertas. Jei mes negalime parodyti savo meilės Viešpačiui, dalyvaudami Jo išiekinimuose ir užsiginimuose, tai reiškia, kad mes nesame tais, kuriuos Jis vadina savo sužadotais. Nebus lengva kentėti ir pasilikti ištikimais iki galo, bet palaikinti, kurie tai darys, nes jų atlyginimas bus didelis.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GROVEHILL 6-2345-6

1416 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWNHALL 3-2108-5

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAŠINOMS VIETA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDS 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFAYETTE 3-0440

MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ.

TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDS 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYMPIC 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

1348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFAYETTE 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDS 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRGINIA 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YARDS 7-1911

Rytai ir Vakari

Aišėja, kad Sovietų Rusijos imperialistai daugiau kaip per 50 metų išbandytą planą, kaip savo raudonąją imperiją išplėsti visame pasaulyje, vykdo dviem frontais — raminiu ir žsadinimu.

Kai Vakarus pamėgęs Leonidas Brežnevas migdanciai kalba apie "taikingą sugyvenimą, atodreki, detante", "šaltojo karo baigimą" su abipusiu nauda, tuo pačiu metu numatomasis Brežnevo įpėdinis Michailas Suslovas, nuvykęs į Kinijos pašonę, Tashkento miestą, pasisakė prie-

šingai. Aptardamas tarptautinė situacija, jis pabrėždamas pareiškė, kad "kapitalizmo krizė darosi kaskart gilesnė ir apima visas gyvenimo sritis buržuaziuose kraštuose... Niekumetas nuo pasaulinio karo pabaigos nebuvo tokio kaito, mokesčių ir palūkanų (nuosimčių) pakilimo. Nepaliaujamai didėja bedarbė. Kapitalistiniuose kraštuose lūžinėja, traukia visa monopolitinių jmonių sistema. Didėja darbininkų spaudimas į monopolę...

Darbininkų reikalavimai vis labiau nukreipiami prieš pačius kapitalistines visuomenes pagrindus. Daugelyje kraštų stiprėja komunistinių ir kitokių kairiųjų susigrupavimų pozicijos. Tautų išsilaisvinimo sąjūdžiai suduoda sunkius smūgius imperializmui".

Šitaip "komunistiškai" pavaizdavo padėtį nekomunistikajame pasaulyje, Suslovas daro išvadą, kad esą "nėgalima sustabdyti revoliucinio proceso visame pasaulyje". Esą "marksizmo-leninizmo idėjos, socializmo ir komunizmo idėjos tikrai užtriumfos visame pasaulyje".

Aiščiau išvertus Suslovo žodžius, pagal "neklaidingą" Markso doktriną, kaip ją interpreta-

vo Leninas, vėliau Stalinas ir dar bar Stalino buvęs intymus bendradarbis Suslovas, kapitalizmas su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis priešakyje yra pasmerk-tas "neišvengiamas žlugimui".

Panašiu "susloviniu" tonu neseniai pakalbėjo ir kita, naujai kylanti Rytų "žvaigždė" Boris Ponomarevas savo pranešime Rytų ir Vakarų Europos komunistų "moksliniai-teoretiškoje" konferencijoje Maskvos Marksizmo-Leninizmo Institute, kad Vakarų kapitalizmui ir demokratijai artėja neišvengiamas galas". Iš-eina, kad Kremliuje dešinė ranka nebežino, ką kairioji daro, kad Suslovas ardo Brežnevo statomą tiltą į Ameriką?

Idomu, ką į tai pasakys prezidentui Fordui vyriausios Sovietijos inkvizitorius Leonidas Brežnevas, kurs pasiskelbė norįs ateinančią vasarą atskristi Amerikos "ispektuoti". D. Z.

Šventas Kristupas vel pageidaujamas

Šv. Kristupo medalis

Šventas Kristupas (St. Christopher), kurs drauge su šventuoju Jurgiu prieš penkis metus popiežiaus Pauliaus VI buvo iš šventųjų išbrauktas, pradeda atsigauti ir savo šventumą atgauti.

Kaip Enquirer praneša, žmonės švento Kristupo medaliūnėlius ir figūrėles pradėjo tiek daug pirkti, kad tuos dalykus gaminanti ir platinanti Jules Rand firma New York'e ir Margaret Bushey Religious Supply Delray Beach, Floridoje, nebespėja gaminti. Kristupo, kaip keliautojo patrono, populiarumas didėja ir nekatalikų tarpe.

Dr Stanley Dean, psichiatras Miami universitete, mano kad šio šventojo populiarumas yra ženklas kad žmonėms nusibodo modernizmas ir jie grįžta į prietarus. "Net tokiais sofistikuotais laikais, kaip dabar, žmonės ieško saugumo, apsigynimo nuo "piktos dvasios" ir "geros laimės" talismanuose ir burtuose". Šv. Kristupas yra ir Lietuvoje populiarus, net vadinamas Vilniaus miesto patronu, pavaizduotas bėbrenas per Nerio upę Kudikėliu nešinas.

Mažiau žūsta angliakasių

Valdžios pranešimu, per praėjusius 9 šiu metų mėn. JAV-bėse žuvo 99 angliakasiai. Tai skaitomas mažiausias skaičius iki šiol. Praeitais 1973 metais per tokius pat 9 mėnesius žuvo 104. Per tuos 9 mėnesius angliakasiai anglies kasyklose išdirbo 237.3 milijonus darbo valandų.

Vytauto Didžiojo šauklių rinktinės iškilmėse iš kairės meninės programos vadovas Algirdas Budreckas įtikia akordeonistui Švajūnui Rutkauskui šauklių ženklą, p. Rutkauskas, jos sūnus Švajūnas, rinkt. mot. vadovė Stasė Cecevičienė ir p. Rutkauskas.

Pabranginama kava

Daugiausia kavos auginančios ir parduodančios Pietų Amerikos valstybės, jų skaičius Brazilija, Kolumbija, ir Meksika ruošia planą sulaikyti nuo pardavimo visą trečdali (30%) kavos derliaus tuo būdu sustabdyti kavos kainos kėtimą. Kostarika, Honduras, El Salvadoras, Nikaragua, Guatemala ir Panama tokį susitarimą jau pasirašė. Kavos kainos šiemet buvę nuo 56 iki 74 centų svarui.

JT tarnautojų algos

Jungtinės Amerikos Valstybės deda paskutines pastangas neleisti Jungtinėms Tautoms pakelti dar labiau savo tarnautojų algas, kurios jau dabar skaitomos aukščiausiomis negu yra bet kurioje valstybėje visame pasaulyje. JT turi 30,000 tarnautojų. JT biudžeto komisi-sija 52 balsais prieš 21 ir 12 susilaikius priėmė siūlymą visiems savo tarnautojams algas pakelti dar 6 nuosimčiais, nors Jungtinių Tautų tarnautojų algos gauna 42.3 nuosimčiais daugiau negu Jungtinių Valstybių federaliniai tarnautojai.

Kudirka rašys knygą

Lenkų Dziennik Zwiazkowy praneša iš New Bedford, kad lietuvis jūrininkas Simas Kudirka, kurs 45 mėnesius praleido Sibiro lageriuose už nusikaltimą, kad siekė laisvės, žada rašyti knygą apie savo pergyvenimus sovietiškuose kacetuose. Kudirka draugas Dr. Roland D. Paegle iš Locust N. J., pranešė, kad Kudirka gavo iš knygų leidyklų pasiūlymą rašyti knygą ir Kudirka planuojąs tai padaryti.

Jėzuitai siūlo švelninti bausmes persiskyrėliams

Jėzuitų savaitraštis "America" rašo, kad persiskyrusiems ir antrą kartą vedusiems katalikams turi būti, tam tikromis sąlygomis, leista grįžti į bažnyčios bendruomenės tarpą.

Pastebėjęs, kad daugelis bažnyčios daktarų už tą pasiūlymą pasisako, laikraštis pataria vyskupams tą reikalą rimtai apsvarstyti.

TRUMPAI

— Dalia Dzikienė, Hartford, Conn., yra lituanistinės mokyklos "Švyturys" vedėja. Moko Virginija Aleksandravičiūtė, Kostė Raskevičienė, Danutė Šliogerytė, Aldona Vitėnaitė, Birutė Zabulienė, kun. Vytautas Bitinas ir Alfonsas Dzikas. Tėvų komitetan išrinktos — Danguolė Banėvičienė, Birutė Bernotienė ir Danutė Brazdžionienė. Mokyklai šiemet sueina 25 veiklos metai. Pirmoji vedėja ir organizatorė buvo Bronė Jucėnienė.

— Ponia Monika Cicėnas iš Marquette Parko apylinkės šandien nusebs radusi savo pašto dėžutę.

— Dan Kuraitis, gyv. Palos Heights, Ill., nepailstantis lietuviškų reikalų rėmėjas ir veiklos dalyvis, daugelio knygų ir raštų autorius, sveikindamas švenčių progą savo gerus linkėjimus Naujienoms parėmė stambesne dovana. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja už nuolatinių dėmesį ir nuolatinių paramą.

— Juozas Ankus, 4627 So. Hermitage Ave., sav. Baltic kėpyklos, kurios gaminiai gaunami ne tik lietuviškoje bei lietuvių apgyventų vietovių krautuose, bet ir didžiojoje preky-

HELP WANTED — FEMALE

NEED RELIABLE WOMEN to care for 2 children, ages 2 and 4. 30 to 40 Hours per week days in my home. \$65 guaranteed for 1st 30 hrs. or less per week. \$2 for each hour over 30 hrs. English necessary. References. N. E. Evanston near CTA. Tel. 869-0037.

RENTING IN GENERAL

ISNUOMOJAMAS 3 KAMBARIU BUTAS su visais beveik naujais baldais ir pilno dydžio kilimu viena asmeniui arba porai. Reikalingos rekomendacijos. Tel. 436-6030.

dėžutėje Naujienas. Jai jas užsakė vieneriems metams Kaledų progą jos duklė Birutė ir žentas p. Donovan, gyv. Brighton Parko apylinkė. Naujienų vadovybė, dėkodama jiems už tokį dovanos parinkimą, kartu su jais siūnia nuosirdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus. Ponia Cicėnienė kadaise gyveno Naujienų kaimynystėje ir laikė restoraną. Ji yra puiki šeimininkė ir yra padėjusi Naujienų parengimuose.

— Dr. Sofija Šimoliūnienė, St. Petersburg, Fla., visuomenininkė, lietuviškos kultūros, švietimo ir spaudos rėmėja, sveikina mielą ponį Anicetą Miliauskiene besitinkančių švenčių progą ir siūnia dovaną — metinę Naujienų prenumeratą. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja ir kartu prisideda prie gerų linkėjimų p. Anicetai Miliauskienei, gyv. St. Petersburg, Fla.

— P-lė Bertha Zelvis, Berwyn, Ill., lankėsi Naujienose pirkti knygų su pagrindinėmis žiniomis apie Lietuvą, taip pat lengvo turinio leidinių prisiminimui lietuvių kalbą. Tuo tikslu užsisakė Naujienas. Iš Michigan valstijos neužligo atvykęs jos mylimas mokytojas, kuri anksčiau skaitė Naujienas ir tai bus jos šventinis džiaugsmas. P-lė Bertha dėmesys lietuviškiems rašiniams ir laikraščiams taip pat bendriems lietuvių reikalams rodo konkrečius lietuviškos renesanso ženklus. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja už tą dėmesį ir už palankius pareiškimus.

— Anthony Padvek, Fairview Heights, Ill., ilgametis Naujienų skaitytojas, remdamas lietuvišką spaudą ir puoselėdamas lietuviškų papročius bei tarpusavio draugystę, švenčių progą užsakė Naujienas poniai Petronėlėi Fiserienei, gyv. East St. Louis, Ill. Naujienų vadovybė, nuosirdžiai dėkoja p. A. Padvek už tokį dovanos parinkimą, kartu su juo siūnia poniai P. Fiserienei nuosirdžius sveikinimus ir gerus linkėjimus.

— Ponia Izabelė Kondrotas, Toronto, Ont., Canada, mums oro paštu atsuntė laišką su sveikinimais Naujienų štai pat visiems jų bendradarbiams ir skaitytojams. Savo gerus linkėjimus ji palydėjo 20 dol. dovana laikraščio paramai. I. Kondrotienė skaitytojai pažįsta iš jos įdomių skirtingai originalių reportažų, vaizdžiai atkuriant įvykius ir juose pasireiškusius asmenis. Dėkojant už linkėjimus ir dovaną, yra proga padėkoti už tuos puikius reportažus ir prašyti tolimesnio ir dažnesnio bendradarbiavimo, visiems jungiantis kelti lietuvių bei lietuviškumą ir veiklą už Lietuvos laisvę.

— Dan Kuraitis, gyv. Palos Heights, Ill., nepailstantis lietuviškų reikalų rėmėjas ir veiklos dalyvis, daugelio knygų ir raštų autorius, sveikindamas švenčių progą savo gerus linkėjimus Naujienoms parėmė stambesne dovana. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja už nuolatinių dėmesį ir nuolatinių paramą.

— Juozas Ankus, 4627 So. Hermitage Ave., sav. Baltic kėpyklos, kurios gaminiai gaunami ne tik lietuviškoje bei lietuvių apgyventų vietovių krautuose, bet ir didžiojoje preky-

REAL ESTATE.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTU NUOMAVIMAS

NAMU PIRKIMAS - IR RENDAVIMAS - VALDYMAS - NOTARIATAS - VERTIMAI

VISU ROSIU DRAUDIMO AGENTORA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

NAUJAS ZVILGSNIS

JAUKUS 4 KAMBARIU mūras apie 19 m. 2 auto garažas. Arti Margučio. \$14,000.

OCTAGON MŪRAS 6 kambariu plus gražūs 3 kambariai sausam beismante. Gazu šildymas. 2 auto garažas. Apie 50 pėdu lotas. Marquette Parke. — \$22,000.

LIUKSUS 6 BUTU 15 metų mūras arti Chicago Lawn ir Kedzie. Platus lotas. Čia pinigas saugus atėičiai ir naudingas. \$74,400.

DIDELIS 5 KAMBARIU 2 aukštu 20 metų mūras. 1½ vonios. Sausas pušinis beismantas. Blokas i pietus nuo Marquette Parko ir Kedzie. — \$22,950.

2 AUKSTU MŪRAS — pinigams rinkti. Marquette Parke. Dabar duoda pajamų apie \$8,000 metams. Viena senutė negali prižiūrėti ir atiduoda už \$40,000.

1½ AUKSTO NAMAS. 2 butai ir 3 auto mūro garažas. Fantastiškai rami vieta prie pat Marquette Parko. Seimos skrybys verčia parduoti už \$22,500.

PUOSNUS 3 BUTU 15 metų mūras ir 2 auto mūro garažas. Arti mūsų ofiso. \$48,000.

2 BUTU 18 METU MŪRAS. tvarka iš lauko ir vidų. Arti Maria High. \$34,000.

3 BUTU OCTAGON originalas, modernus vidų. 3 auto mūro garažas, gražiam Marquette Parke. \$46,500.

10 BUTU MŪRAS. naujas gazu šildymas. alum. langai. 60 pėdu lotas. 2 auto mūro garažas. virš \$17,000 p. amu. Arti mūsų. \$77,000.

3 BUTU MŪRAS ir 2 auto garažas. Arti vienuolyno. \$30,000.

2 BUTU MŪRAS ir 3 kambariai beismante, garažas. Arti mūsų ofiso. \$28,500.

vietyse, pasveikino naujieniečius švenčių progą, o Naujienų paramai atsuntė 16 dol. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja.

— Petras Beleckas, Longueuil, P. Q., Canada, pratęsdamas prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais atsuntė Naujienų paramai 5 dol. Ponia Anna Šiaulytė iš River Grove, Juozas Bacevičius iš Hamond ir Jonas Puleikis iš Lemonto atsuntė po 4 dol. Naujienų vadovybė nuosirdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pastangas, o naujienoms skaitytojams už dėmesį.

— R. Vilčiaus poezijos knygą "Vakarų vėjai" dar galima gauti Naujienose. 114 pusl gražiausios poezijos, tik \$5.00. Knyga bus pasiūsta paštu, atsintus pinigų pašto perlaida arba čekiu. (Pr).

— Pasakyti tiesą šiais laikais yra pats svarbiausias reikalas ir būtiniausias uždavinys. Dėl tiesos ir teisybės Naujienos niekuomet nebijojo ir nebijo konfrontacijos, nors dabar daug kas nori įvesti madą, kad bendradarbiavimas su sovietais yra patriotinis aktas, paliekant su jais konfrontaciją pavergtiesiems... Naujienos buvo ir yra už demokratiją ir toleranciją. Deja, jos negali toleruoti Lietuvių okupacijos tolerantų ir palikti įvairių tipų bendradarbiuotojus visiškai laisvėje. Todėl šio pasimetimo ir iliuzijų politikos laikotarpiu Naujienos yra būtinos kiekvienam lietuviui. Reikia prisidėti prie sąjūdžio jubiilijiniams metais padvigubinti skaitytojus. (Pr).

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolis
3208½ W. 95th St.
GA 4-8654

State Farm Fire and Casualty Company

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.

3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES

Pardavimas ir Taisymas

2646 WEST 69th STREET
Tel.: REpublic 7-1941

"NAUJENOS" KLEKVIENO LIETUVIČ DRAUGAS IR BICIULIS

M. A. ŠIMKUS

Real Estate, Notary Public, INCOME TAX SERVICE

4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450

Taip pat daromi vertimai, giminių išskietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave, Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobilių išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų.

Kainos nebrangios.

3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill. TEL. — 774-5888

Anicetas Garbaciauskas, sav.